

Pedagogisch beleidsplan

Stichting Kinderopvang De Bos-Hoek

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Deel 1 Het pedagogisch beleidsplan	6
1.1 De visie van De Bos-Hoek.....	6
1.1.1 Toelichting op onze visie	6
1.2 De missie van De Bos-Hoek.....	6
1.3 Het pedagogisch klimaat	6
1.3.1 Emotionele veiligheid	7
1.3.2 Persoonlijke competentie.....	8
1.3.3 Sociale competentie	9
1.3.4 Kennismaking met normen en waarden	10
1.4 De rol van de pedagogisch professional	11
1.4.1 Sensitieve responsiviteit.....	11
1.4.2 Respect voor de autonomie van het kind.....	11
1.4.3 Structureren en grenzen stellen	12
1.4.4 Praten en uitleggen	12
1.4.5 Ontwikkelingsstimulering	12
1.4.6 Begeleiden van interacties	12
1.5 Creëren van ontwikkelingsmogelijkheden.....	12
1.6 Ontwikkelingsgebieden.....	14
1.6.1 Lichamelijke/motorische ontwikkeling	14
1.6.2 Cognitieve ontwikkeling	15
1.6.3 Creatieve ontwikkeling	16
1.6.4 Sociaal-emotionele ontwikkeling	17
1.6.5 Zelfredzaamheid.....	17
1.6.6 Seksuele ontwikkeling	19
Deel 2 Werkplan	21
2.1 Locatie en groepen	21
2.2 Kinderdagverblijf en peutergroep	21
2.3 Buitenschoolse opvang.....	21
2.4 Opvangaanbod	22
2.4.1 Baby- en dreumesgroep 0-2 jaar	22
2.4.2 Peutergroep 2-4 jaar hele dagopvang.....	22
2.4.3 Peutergroep 2-4 jaar ochtendopvang	22

2.4.4 Verticale groep 0-4 jaar	22
2.4.5 Voorschoolse opvang	23
2.4.6 Buitenschoolse opvang.....	23
2.5 Plaatsingsbeleid.....	24
2.5.1 Rondleiding.....	24
2.5.2 Aanmelden/inschrijven	25
2.5.3 Intakegesprek	25
2.5.4 Wennen bij De Bos-Hoek.....	25
2.6 Flexibiliteit	26
2.7 Opzeggen.....	27
2.8 Ouderbeleid.....	27
2.8.1 Ouderbetrokkenheid	28
2.8.2 Privacy en contact met derden	30
2.9 Voor- en voerschoolse educatie (VVE)	30
2.9.1 Opbrengstgericht werken.....	31
2.9.2 Kwalitatief werken.....	31
2.9.3 Doorgaande leerlijn en samenwerking met scholen/instanties	32
2.10 Dagindeling kinderdagverblijf en peutergroep	32
2.10.1 Wachtmomenten	33
2.10.2 Voedingsmomenten baby's.....	33
2.11 Binnen activiteiten	33
2.12 Buiten activiteiten/uitstapjes	34
2.13 Slaapbeleid	34
2.14 (Mid)dagindeling buitenschoolse opvang	35
Deel 3 Kwaliteitseisen in de opvang.....	36
3.1 Wet- en regelgeving	36
3.2 Beroepskracht kind-ratio.....	36
3.3 Stamgroepen, vaste gezichtencriterium en drie-uursregeling.....	37
3.3.1 Stamgroepen en vaste gezichtencriterium	37
3.3.2 Drie-uursregeling.....	38
3.4 Vierogenprincipe	39
3.5 Achterwachting	40
3.6 De meldcode.....	40
3.6.1 Het afwegingskader in beeld	42

3.7 Samenwerking en ondersteuning.....	43
3.8 Personeelsbeleid	43
3.9 Inrichting groepsruimte.....	43
3.10 Inrichting buitenruimte	44
Deel 4 Algemene zaken	45
4.1 Mentor.....	45
4.1.1 De rol van de mentor.....	45
4.1.1.2 Wisselen mentor	45
4.2 Huisregels	45
4.2.1 Tijdig brengen en halen	45
4.2.2 Afmelden bij ziekte.....	45
4.2.3 Feestdagen	46
4.2.4 Vieringen	46
4.3 Oudercommissie.....	46
4.4 Klachtenregeling.....	46
4.5 Leerplek	47
4.6 Inzet BBL-stagiaires en ZZP'ers.....	47
4.7 GGD	48
4.8 Calamiteiten	48

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van kinderopvang De Bos-Hoek. Kinderopvang De Bos-Hoek is ontstaan uit Stichting Kindercentrum Het Kompas; per 1-1-2026 Stichting Kinderopvang De Bos-Hoek, en Kinderopvang Satu. Beide gelegen in Hoek van Holland en met ruime ervaring in de kinderopvang.

Dit pedagogisch beleidsplan biedt ouders een zicht op onze organisatie en zal hun houvast bieden. Daarnaast is het een leidraad voor onze pedagogisch professionals en hun professionele houding.

Beide organisaties hebben hetzelfde doel voor ogen. Er wordt door de pedagogisch professionals dagelijks gewerkt aan het bieden van verantwoorde, vertrouwde en liefdevolle opvang in een veilige omgeving, waar de huiselijke sfeer voorop staat, zodat ieder kind van 0-13 jaar zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen.

Daarnaast is het voor ons van groot belang dat de ouders hun kind met een vertrouwd gevoel achterlaten.

Een keer per jaar zal het beleidsplan kritisch bekeken worden door de pedagogisch beleidsmedewerker, in samenwerking met de directie. De oudercommissie heeft een adviserende rol en het bestuur is eindverantwoordelijke. Daar waar nodig zal aanpassing of verdieping aangebracht worden.

Dit beleidsplan is aangepast op de “Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang”, welke van kracht is sinds 1 januari 2018. Het Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang is geraadpleegd bij het schrijven van dit pedagogisch beleidsplan.

Dit plan is geschreven voor alle bij de opvang betrokken partijen:

Ouders/verzorgers¹:

Met dit plan willen wij de ouders/verzorgers een beeld geven van de opvang die de kinderen wordt geboden, de manier waarop met de kinderen wordt omgegaan, de wijze waarop de opvang is geregeld en de activiteiten die worden ondernomen.

Pedagogisch professionals:

Het pedagogisch beleidsplan is een richtlijn voor de pedagogisch professionals. In dit plan staat beschreven wat er van hen wordt verwacht. Daarnaast stimuleert het hun om in de dagelijkse praktijk stil te staan bij het werk dat zij²verrichten, waardoor de kwaliteitsbewustheid wordt bevorderd.

Andere betrokkenen:

Zoals de GGD of de gemeente, kunnen inzicht krijgen in onze pedagogische werkwijze.

¹ Daar waarin dit plan over ouders geschreven wordt, bedoelen wij ouders/verzorgers.

² In dit pedagogisch beleidsplan wordt gesproken over “zij”, omdat er binnen onze kinderopvang vrouwelijke werknemers werken. Wanneer er in dit plan wordt gesproken over een kind, dan gebeurt dit om reden van het leesgemak in de “hij” vorm.

Deel 1 Het pedagogisch beleidsplan

1.1 De visie van De Bos-Hoek

Het is voor kinderopvang De Bos-Hoek van groot belang dat de kinderen zich in een veilige, warme, liefdevolle en zorgzame omgeving kunnen ontwikkelen. Alleen dan zal het kind zich optimaal kunnen ontwikkelen op motorisch, cognitief, emotioneel, sociaal en creatief vlak (Van Eijkeren, 2013) en uit kunnen groeien tot een wereld verkennend, individueel persoon. Waar het leert en groeit door zijn eigen kwaliteiten, maar ook door de invloed van zijn omgeving.

1.1.1 Toelichting op onze visie

Het hart van ons pedagogisch klimaat wordt gevormd door de interactie van de pedagogisch professionals met de kinderen. De kinderen moeten zich binnen De Bos-Hoek veilig en vertrouwd voelen. Het gevoel hebben dat zij zichzelf mogen zijn, geloof in hun eigen kunnen opdoen en waar zij bovenal plezier beleven.

In onze relatie met de kinderen is wederzijds vertrouwen van groot belang. Dit willen wij bereiken door het aannemen van een open, oprechte, geïnteresseerde houding, waarin we plezier met de kinderen maken en zij spelenderwijs leren.

1.2 De missie van De Bos-Hoek

Voorop in de missie van De Bos-Hoek staat het creëren van een huiselijke sfeer. Vanuit dit uitgangspunt hopen wij de kinderen een omgeving te bieden waarin zij zich veilig en vertrouwd voelen. Onze kinderopvang is een verbreding van het gezinsleven van het kind. De opvoedingssituatie die wij creëren moet een aansluitende en aanvullende situatie zijn op het leven thuis.

1.3 Het pedagogisch klimaat

Een kind kan zich alleen optimaal ontwikkelen wanneer het zich in een veilige en vertrouwde omgeving bevindt. Een goede relatie met de pedagogisch professional is binnen dit pedagogisch klimaat van groot belang (Van Eijkeren, 2013). Binnen deze relatie dient de pedagogisch professional op een sensitieve en responsieve manier met het kind om te gaan en moet zij rekening houden met de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt. Niet alleen een goede relatie biedt de basis voor het gevoel van veiligheid voor het kind. De kinderen moeten opgroeien in een omgeving waarin grenzen worden gesteld en structuur wordt aangebracht (Bureau Kwaliteit Kinderopvang, 2017).

Een goed pedagogisch klimaat biedt de basis voor andere pedagogische doelstellingen.

In de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang zijn de vier pedagogische doelen van Professor Dr. Marianne Riksen-Walraven opgenomen. Deze doelen zijn als volgt:

- Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving;
- Het bevorderen van persoonlijke competentie;
- Het bevorderen van sociale competentie;
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden.

1.3.1 Emotionele veiligheid

Een omgeving waarin het kind zich veilig voelt, biedt de basis voor de ontwikkeling van de emotionele veiligheid en de andere doelstellingen. Wanneer een kind zich niet prettig voelt, zal het afgeremd worden in zijn ontwikkeling. Het is dus van groot belang dat ieder kind zich thuis voelt bij De Bos-Hoek. Voorwaarden voor een vertrouwde omgeving begint bij duidelijkheid voor de kinderen. Het kind moet weten waar het aan toe is en de omgeving moet voorspelbaar zijn. Daarom kiezen wij ervoor om de kinderen hun dag door te laten brengen in hun eigen vertrouwde groep, met hun eigen vertrouwde pedagogisch professionals. Het zal weleens voorkomen, dat er een invalmedewerker op de groep staat, maar we streven ernaar dat er altijd één vast gezicht is.

Daarnaast zullen we niet de hele dag binnen zijn, maar spelen de kinderen ook buiten of worden er door de peutergroepen of de BSO activiteiten met elkaar gedaan, waar zij andere kinderen en pedagogisch professionals zien. Echter is er een vaste dagindeling, wat de situatie weer vertrouwd en voorspelbaar maakt. Ook zijn er regels en grenzen opgesteld, welke een gevoel van veiligheid geven.

Al vanaf baby af aan heeft een kind behoefte aan veilig-en vertrouwdheid. Dit kan een baby geboden worden door het aangaan van een gehechtheidsrelatie, door sensitief en responsief te zijn. Hechting kan omschreven worden als het aangaan van een duurzame affectieve band met een hechtingsfiguur. Het hechtingsfiguur biedt hierbij emotionele veiligheid en geborgenheid. De gehechtheidsrelatie in de babytijd vormt een belangrijke basis voor de sociale ontwikkeling van het kind (Feldman, 2012). De pedagogisch professionals op de groep van het kind, zijn hechtingsfiguren voor het kind. Het is dan ook belangrijk dat er veel aandacht aan de baby's wordt besteed. Even knuffelen, een fles drinken op schoot en getroost worden wanneer het kind dit nodig heeft, maar ook voor de peuters en schoolkinderen is dit van belang. Wanneer het kind doorschuift naar een nieuwe groep, begint de hechting weer opnieuw. Elkaar leren kennen, een band opbouwen en het gevoel hebben dat de pedagogisch professional beschikbaar is voor hen.

Vanuit regels en grenzen wordt de ontwikkeling gestimuleerd, maar ook door het bieden van regelmaat, het hebben van respect voor het kind en het stimuleren van het eigen kunnen. De pedagogisch professionals nemen een actieve luisterhouding aan, wanneer zij met het kind praten en letten hierbij ook goed op de lichaamstaal van het kind. De gevoelens van het kind worden erkent en er wordt gesproken over de gevoelens.

Het waarnemen en serieus nemen van de gevoelens van ieder kind is belangrijk. Soms is het nodig dat een pedagogisch professional bepaald gedrag verbiedt, echter zal zij de gevoelens van het kind moeten accepteren. De pedagogisch professional probeert de gevoelens, welke zij terugziet in de emoties van de kinderen, te verwoorden. Op die manier leert het kind om te gaan met zijn gevoelens, herkent hij gevoelens van andere kinderen en leert hij hier ook mee om te gaan. Wij vinden het belangrijk om de kinderen te leren hun emoties te uiten zonder anderen te kwetsen of pijn te doen.

Jonge kinderen uiten veel van hun gevoelens doormiddel van spel. De pedagogisch professional speelt hierop in en stimuleert dit door bijvoorbeeld fantasie-en rollenspellen. Er zijn materialen aanwezig, welke de kinderen kunnen gebruiken in de uitvoering van hun spel, zoals verkleedkleden, poppen, een boerderij, lego/duplo etc. De pedagogisch professionals zullen 'meedoen' in het spel van de kinderen, maar de kinderen worden ook gestimuleerd om zelf te spelen, met de kinderen om

zich heen. Baby's zullen nog niet samenspelen, maar gaan elkaar in de tweede helft van het eerste levensjaar al wel herkennen.

Bij de BSO wordt de kinderen een stukje vrijheid in hun spel gegeven. We creëren een ongedwongen, vrije sfeer. De kinderen mogen daarom zelf invulling geven aan wat ze willen spelen en met wie. We letten er hierbij wel op dat alle kinderen de kans krijgen om mee te doen en dat er geen kinderen worden buitengesloten. Anders zorgt de vrije sfeer alsnog niet voor een veilig gevoel bij het kind. Er worden ook activiteiten in groepsverband gedaan, maar de kinderen worden ook vrijgelaten of zij wel of niet mee willen doen. In de groepsruimten zijn verschillende hoekjes ingericht waar de kinderen zich even terug kunnen trekken. Ze mogen ervoor kiezen om iets met een klein groepje te doen of alleen. Door de gecreëerde hoekjes kunnen de kinderen zelf kiezen of ze in of uit het zicht van de pedagogisch medewerker willen spelen.

Wij zien dat de kinderen elkaar veel aandacht geven en dat er onderling op gevoelens ingespeeld wordt. Kinderen troosten elkaar, moedigen elkaar aan bij het doen van iets moeilijks/spannends. Hierdoor helpen de kinderen elkaar ook over drempels heen wanneer zij iets nieuws proberen.

Op al deze manieren proberen de pedagogisch professionals een zo veilig mogelijke omgeving voor het kind te creëren. Wanneer zich een (plotselinge) gedragsverandering bij het kind voordoet, wordt er altijd eerst naar een oorzaak gezocht. Bijvoorbeeld: verandering van slaap-of eetgewoontes, de komst van een broertje/zusje etc. De pedagogisch professionals spelen hierop in en kunnen daar eventueel in een spel of kringgesprek aandacht aan schenken. Om zo goed mogelijk op de thuissituatie in te kunnen spelen, is goed oudercontact van groot belang.

1.3.2 Persoonlijke competentie

Jonge kinderen hebben de behoefte om de wereld om zich heen te verkennen; het is een eerste levensbehoefte. Een ontwikkelingstaak die zij van nature mee hebben gekregen; de kinderen moeten de wereld om zich heen kunnen onderzoeken (exploreren) en met hun gedrag kunnen oefenen (experimenteren) (Pont, 2013). De pedagogisch professionals zullen deze ontdekkingsstocht stimuleren en de kinderen hierin ondersteunen (Bureau Kwaliteit Kinderopvang, 2017). Door te spelen, leren de kinderen welk effect hun handelen heeft en daarnaast zullen ze bezig zijn met het ontwikkelen van hun motorische, sociale, cognitieve en communicatieve vaardigheden.

Ieder kind zal zich gedurende zijn leven ontwikkelen op zijn eigen tempo en manier. Er zijn veel kinderen die al meer willen dan zij kunnen. Hierin heeft de omgeving en daarmee ook de pedagogisch professional, een belangrijke rol. Door dingen samen te doen, dingen uit te leggen, begrip te tonen, wordt het zelfvertrouwen ontwikkeld. Daarnaast is het belangrijk dat er aangesloten wordt bij de zone van naaste ontwikkeling. Dit houdt in dat de pedagogisch professional het kind moet uitdagen in een opdracht, wat net iets buiten het niveau van het kind ligt (Feldman, 2012).

De omgeving moet zo ingericht zijn dat kinderen willen ontdekken en zich hiermee ontwikkelen. De groepsruimten binnen De Bos-Hoek zijn zo ingericht dat vrijwel alle materialen, voor de kinderen, door de kinderen te pakken zijn. Hierdoor leren de kinderen eigen keuzes maken, waarmee het kind wil spelen, maar worden de kinderen ook gestimuleerd in het vrije spelen.

De buitenruimte maakt het voor de kinderen mogelijk heerlijk te spelen. Ze kunnen hier actief bezig zijn. We vinden het heel belangrijk dat de kinderen zich vrij kunnen bewegen en dat zij gedurende de dag de kans krijgen om voldoende buiten te spelen, omdat dit een belangrijke invloed heeft op o.a.

de motorische vaardigheden van het kind. Naast dat er gebruik gemaakt wordt van de aangrenzende buitenruimtes, gaan we veel op ontdekking en avontuur in de omgeving.

Het stimuleren van de persoonlijke competentie begint al bij de baby's en vanuit daar wordt er steeds door de pedagogisch professional gekeken wat het kind al kan en hier zal op ingespeeld worden. Bijvoorbeeld: tijdens het aankleden wordt de baby gestimuleerd om zelf zijn armen in de mouwen te steken. Op de peuterleeftijd wordt dit uitgebreid naar zichzelf aan en uit kleden, maar we zien ook dat veel dreumesen zichzelf al uitdagen. Zij proberen bijvoorbeeld hun jas zelf aan te trekken en vaak lukt dit hen al. Kinderen bij wie het aankleden nog niet lukt, worden geholpen, maar de zelfredzaamheid wordt hierbij wel gestimuleerd. De kinderen krijgen aanwijzingen en de pedagogisch professional vertelt wat ze doet. Op die manier lukt het aankleden het kind misschien de volgende keer wel.

We willen zoveel mogelijk aansluiten bij de persoonlijke interesses van de kinderen en hier ook op inspelen, maar we vinden het ook belangrijk dat de kinderen met elkaar een groep vormen. We zien dat de kinderen elkaar helpen en stimuleren, waardoor de kinderen een stapje verder geholpen worden. De persoonlijke interesses van de kinderen worden onder andere gestimuleerd door het doen en laten doen van activiteiten die het kind uitkiest.

Het stimuleren van de persoonlijke competentie komt dus in verschillende vormen terug, in een rijke voorbereide omgeving, met diverse activiteiten waarbij alle ontwikkelingsgebieden aan bod (kunnen) komen. De pedagogisch professionals houden altijd rekening met de ontwikkelingsfase, de leeftijden en interesse van de kinderen.

1.3.3 Sociale competentie

Binnen de groep is de omgang met elkaar heel belangrijk. Door de kinderen te begeleiden in hun interacties kunnen zij hun sociale competentie ontwikkelen. De kinderen worden gestimuleerd om elkaar te waarderen, te respecteren en rekening te houden met elkaar. De kinderen zullen leren dat ze niet alleen aan zichzelf maar ook aan anderen moeten denken en leren om zich in te leven in een ander. Dit uit zich in: even wachten tot de ander uitgepraat is, speelgoed delen we samen, soms moet je even wachten tot een ander uitgespeeld is met dat ene speeltje. De ander kan verdrietig worden wanneer je iets onaardigs zegt of iets afpakt etc. Er zullen hierin ook al conflicten ontstaan.

De kinderen worden begeleid in deze conflicten; samen naar een oplossing zoeken. Op die manier leren kinderen hoe zij een conflict op kunnen lossen.

Er wordt veel aandacht besteed aan het groepsproces. Er worden activiteiten met de hele groep gedaan, zoals samen liedjes zingen, boekjes lezen, spelletjes doen en knutselen. Het eten en drinken wordt als groep gedaan. Ook het individuele kind, met zijn eigen behoeften is belangrijk. Ieder kind wordt serieus genomen en geaccepteerd zoals hij is. Bij het doen van activiteiten leert het kind ook eigen keuzes maken. Zo mag een kind ervoor kiezen even zelf te spelen en niet mee te doen aan een groepsactiviteit. De baby's krijgen extra aandacht tijdens het voeden en verschonen. Er wordt op deze momenten geknuffeld, gekletst en spelletjes met deze kinderen gedaan. Maar onderdeel van het groepsproces is ook dat er regels zijn soms moet een kind op zijn beurt wachten, het moeten delen met andere kinderen etc.

De oudere kinderen worden betrokken in het vaststellen en bedenken van regels op de groep. Op die manier ontwikkelen de kinderen een verantwoordelijkheidsgevoel. Wanneer een kind zich niet aan de regels houdt, wordt er gereflecteerd met het kind hoe het komt dat hij zich hier niet aan houdt.

Bij de oudere kinderen is ook te zien dat zij vaak heel zorgzaam zijn naar de jongere kinderen. Ze helpen de jongere kinderen, maar komen ook hulp van de pedagogisch professionals halen als ze zien dat het jongere kind iets niet lukt.

Baby's spelen nog niet samen met hun leeftijdsgenootjes, maar laten al wel sociaal gedrag zien. Al vanaf een paar maanden gaan zij lachen naar hun leeftijdsgenootjes en gebruiken zij hun stem. Vanaf ongeveer 9 maanden begint sociaal spel in het geven van speelgoed aan elkaar en achter elkaar aankruipen. In het spelen blijven de kinderen tot ongeveer hun tweede levensjaar wel op zichzelf gericht. Ze spelen hierbij vooral naast elkaar en niet met elkaar. Daarna wordt de groep steeds belangrijker. Vanaf hun tweede jaar gaan de kinderen steeds meer met elkaar spelen en is er veel interactie tijdens het spelen. Er is ook sprake van toekijkend spel. Hierbij kijken de kinderen naar wat anderen aan het doen zijn, zonder iets te zeggen, maar zal het kind zich er af en toe ook wel mee bemoeien (Feldman, 2012). Er ontstaan vriendschappen in de groep. De kinderen leren elkaar kennen en herkennen en zijn blij om hun vriendjes weer te zien. De kinderen gaan elkaar uitkiezen om een activiteit mee te doen en kiezen bewust naast wie ze aan de tafel willen zitten. Er wordt door de pedagogisch professional in de gaten gehouden of er geen kinderen buiten de groep worden geplaatst.

1.3.4 Kennismaking met normen en waarden

Het is belangrijk dat de kinderen al van jongs af aan normen en waarden meekrijgen. De meeste normen en waarden zullen spelenderwijs op de kinderen overgebracht worden. Om deze normen en waarden goed op de kinderen over te kunnen brengen, zullen de pedagogisch professionals het goede voorbeeld moeten geven. Ook is het van belang dat de pedagogisch professionals grenzen stellen en zullen de kinderen soms gecorrigeerd moeten worden. Hierbij is het natuurlijk wel van belang dat de kinderen weten waar zij aan toe zijn. De grenzen moeten duidelijk zijn en uitgelegd worden. Bijvoorbeeld wanneer er zich een situatie voordoet waarin het kind iets doet wat gevaarlijk is, moet het kind leren om het gevaar zelf in te gaan zien. De situatie wordt met het kind besproken en er worden duidelijke, korte boodschappen geven, zoals; pas op, dit mag niet. Bij het geven van uitleg wordt er vanuit de "ik-boodschap" een uitleg gegeven; "Ik wil niet dat jij dit doet, want.../ik vind...".

Verder is een positieve benadering van belang en proberen we zo min mogelijk op het negatieve gedrag in te gaan. Gewenst gedrag wordt beloond; tegen een kind wat goed zit te eten wordt gezegd; "wat zit jij goed te eten"! Op die manier hopen we het kind ernaast positief te stimuleren om ook zijn vorkje in zijn hand te nemen en te gaan eten, zonder dat er op een negatieve manier aandacht aan is gegeven.

Bij onenigheid worden de kinderen gestimuleerd om eerst zelf te proberen om tot een oplossing te komen en wanneer dit niet lukt, dat de pedagogisch professional ingrijpt. De pedagogisch professional houdt wel altijd in de gaten of haar hulp al eerder nodig is. De pedagogisch professionals kennen de kinderen op hun groep en weten wie ze hierin moeten stimuleren of juist af moeten remmen.

Gedrag dat gevaar/pijn oplevert voor een kind zelf of voor anderen wordt door de pedagogisch professionals niet geaccepteerd. Net als herhaaldelijk niet luisteren, dingen kapot maken en ander storend gedrag. De pedagogisch professional zal het kind duidelijk maken dat dit niet mag en waarom niet. Vervolgens wordt door de pedagogisch professional het gewenste gedrag benadrukt, zodat het kind weet welk gedrag hij wel mag laten zien. Ook hier zal door de pedagogisch professional weer vanuit de “ik-boodschap” gesproken worden.

De kinderen wordt geleerd om met respect met elkaar en met de spullen van de opvang/een ander om te gaan. Wij willen de kinderen leren met zorg om te gaan met de mens, natuur en het milieu en op die manier voor een fijne, schone en opgeruimde leefomgeving te zorgen.

Wordt er herhaaldelijk negatief gedrag door hetzelfde kind vertoond, dan kan het kind (niet langer dan 3-4 minuten) buiten de activiteit geplaatst worden. Dit kan variëren van even niet mee mogen doen tot apart op een stoel zitten of even bij de pedagogisch professional komen. Wanneer het kind tijdelijk uit de situatie is gehaald, zal er na de time-out met het kind over het gedrag gesproken worden. Het kind wordt hierbij gevraagd waarom hij dit deed (indien mogelijk) en er wordt besproken welk positieve gedrag het kind kan laten zien. Door het gedrag van het kind met het kind te bespreken, hopen we te bereiken dat het kind leert van het negatieve gedrag en dat hij dit zelf om gaat zetten in positief gedrag.

Hierbij moeten de pedagogisch professionals ook steeds het goede voorbeeld geven; goed voorbeeld doet goed volgen.

1.4 De rol van de pedagogisch professional

De pedagogisch professionals hebben een belangrijke rol in de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen bij De Bos-Hoek. In hun omgang, communicatie en werkwijze zetten zij zes verschillende interactievaardigheden in. Deze vaardigheden zijn van belang voor de verdere ontwikkeling van de kinderen in de groep.

1.4.1 Sensitieve responsiviteit

Ook wel het bieden van veiligheid aan de kinderen. Ieder persoon heeft de behoefte om zich zowel fysiek als emotioneel veilig te voelen. Er wordt van de pedagogisch professional verwacht dat zij de signalen oppikt, die het kind afgeeft. Ze heeft oog voor datgene wat het kind laat zien en probeert dit gedrag te begrijpen en hierop in te spelen. De pedagogisch professional benoemt het gedrag of de behoefte die zij waarneemt. Op die manier kan het kind zich begrepen, ondersteunt en gewaardeerd voelen. Om op het gedrag van het kind in te kunnen spelen, is het van belang dat er een band opgebouwd wordt tussen de pedagogisch professional en het kind (Strik & Schoemaker, 2014).

1.4.2 Respect voor de autonomie van het kind

Ieder kind wordt als individu op de wereld gezet. De pedagogisch professional moet ieder kind zien als individu en zijn individuele behoeften erkennen, waarderen en respecteren. De kinderen moeten gestimuleerd worden om hun autonomie te ontwikkelen. De pedagogisch professional geeft het kind de ruimte om iets zelf te proberen of zelf problemen op te lossen. Ze zal een kind hierin wel ondersteuning bieden, maar probeert een kind tot denken aan te zetten. Door het kind te laten voelen en zien dat hij mag zijn wie hij is, zal hij vertrouwen voelen. Hierdoor gaat het kind groeien, wat ertoe leidt dat het kind volgende stappen durft te zetten (Strik & Schoemaker, 2014).

1.4.3 Structureren en grenzen stellen

De kinderen moeten weten waar ze aan toe zijn en dat er grenzen zijn. Het aanbrenge van structuur geeft de kinderen een kader. Binnen dit kader weet het kind hoeveel ruimte er is om zijn gang te gaan en te exploreren (Strik & Schoemaker, 2014). Hierdoor zullen de kinderen zich veilig voelen. Het is de taak van de pedagogisch professional om deze omgeving voor de kinderen te creëren. Er gelden regels in de groep, hoe je met de spullen en met elkaar omgaat; we hebben respect voor elkaar en de omgeving. Hierin moeten de pedagogisch professionals het goede voorbeeld geven. Daarnaast is het geven van uitleg belangrijk op het moment dat het kind ongewenst gedrag laat zien. We proberen wel vooral aandacht aan het positieve gedrag te geven en positief gedrag te benoemen. Met als doel dat dit ook effect heeft op het negatieve gedrag. Het blijft wel belangrijk dat de pedagogisch professional hierin signalerend blijft en het negatieve gedrag ook als hulpvraag van het kind zou kunnen zien.

1.4.4 Praten en uitleggen

Hierboven is het belang van praten en uitleggen al steeds naar voren gekomen. Door praten en uitleggen weten de kinderen wat er van hen verwacht wordt en waar zij aan toe zijn. De wereld om het kind heen wordt op die manier begrijpelijk. Veel praten en uitleg geven is ook voor de taalontwikkeling belangrijk. Kinderen leren de taal door te communiceren met de pedagogisch professionals en de andere kinderen in de groep(en). Daarnaast zal de woordenschat van het kind door veel praten aanzienlijk uitgebreid worden. Bij het communiceren wordt rekening gehouden met het niveau en de interesses van het individuele kind.

1.4.5 Ontwikkelingsstimulering

Om de kinderen te laten groeien in hun ontwikkeling is een stimulerende en uitdagende omgeving van groot belang. Het kind moet ervaringen op kunnen doen. Van de pedagogisch professional wordt verwacht dat zij ontwikkeling stimulerende activiteiten organiseert, passend bij de doelgroep, zijn competenties, maar ook interesses. Er dient ook voldoende uitdaging geboden te worden. De pedagogisch professional sluit aan bij de zone van naaste ontwikkeling (zie paragraaf 1.3.2). Als de omgeving het toelaat, de omgeving moet bijvoorbeeld veilig zijn, moet het kind de kans krijgen om zelf op ontdekking te mogen gaan. Door deze ervaring kunnen kinderen groeien in hun ontwikkeling (Pont, 2013).

1.4.6 Begeleiden van interacties

In de groepen willen wij een veilige en vertrouwde sfeer creëren. Er moet een 'wij-gevoel' ontstaan, waardoor de kinderen met plezier naar De Bos-Hoek komen. In onze interactie met de kinderen vinden wij een positieve benadering belangrijk, maar ook bij de kinderen onderling. De kinderen worden gestimuleerd in het opbouwen van vriendschappen en we zullen hun helpen met het onderhouden van deze vriendschappen. Wanneer er onenigheid tussen de kinderen ontstaat, worden de kinderen aangemoedigd om het probleem zelf op te lossen, maar de pedagogisch professional zal er voor de kinderen zijn om ze te ondersteunen bij de oplossing.

1.5 Creëren van ontwikkelingsmogelijkheden

De eerste levensjaren worden gezien als een cruciale periode voor de ontwikkeling van een kind. Gedurende de eerste vier jaar van zijn leven, ontwikkelt een kind zich van hulpeloze baby tot een

peuter en schoolkind. Een kind dat met zelfvertrouwen de wereld tegemoet gaat en zich aardig kan redden.

In de ontwikkeling van het zelfvertrouwen heeft de pedagogisch professional een belangrijke rol. De kinderen moeten de ruimte krijgen om te experimenteren, om zelf te proberen, zodat het kan leren dat het zichzelf kan redden. In de mate waarin het kind wordt gestimuleerd, wordt wel altijd rekening gehouden met de leeftijd van het kind (Becker, 2012).

Kinderen hebben het ervaringsleren hard nodig, want hoewel het belangrijk is om kinderen instructie en uitleg te geven, heeft ervaring een grotere impact op de hersenen (Pont, 2012,2013).

Vanaf het derde jaar verandert de manier waarop een kind naar zichzelf kijkt. Peuters en kleuters willen aan de ene kant nog graag heel afhankelijk van de verzorgende persoon zijn, maar aan de andere kant willen ze steeds zelfstandiger worden, omdat het besef gaat komen dat ze onafhankelijke personen zijn; stadium van initiatief-versus-schuldgevoel. Ze gaan beslissingen nemen en beginnen zich te vormen naar de persoon die ze uiteindelijk zullen worden. Wanneer het kind gestimuleerd wordt en leert dat het zelfstandig mag zijn, zal dit een positief effect hebben op het zelfbeeld van het kind en zal het schuldgevoel af gaan nemen (Feldman, 2012).

Ieder kind ontwikkelt in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Dit maakt dat de ontwikkeling van het kind niet bij ieder op dezelfde wijze verloopt. Ieder kind is uniek.

De situatie waarin het kind opgroeit en de mensen die het kind omringen spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling en in welk tempo dat gebeurt. Het is van belang dat de verzorger aansluit bij het tempo van het kind. Dit wil zeggen, accepteren wanneer een kind achterloopt in zijn ontwikkeling, maar het kind wel ondersteunen in de fase waar het kind op dat moment zit. Kinderen die juist vooroplopen in hun ontwikkeling moeten hierin ondersteund en uitgedaagd worden om zich zo verder te ontwikkelen.

Daarnaast kan het situatie afhankelijk zijn wat een kind in zijn gedrag laat zien; op het kinderdagverblijf trekt het kind zelf zijn jas aan, maar wanneer de vader/moeder erbij is, doet het kind dit niet (Pont, 2012,2013).

Het kind moet beschermd worden tegen overvraging, daarom is observeren zo belangrijk. De pedagogisch professional ziet dan waar het kind aan toe is in zijn ontwikkeling en het kind zal zich veilig blijven voelen in zijn ontwikkeling (Pont, 2013).

Het is van groot belang dat de pedagogisch professionals constant de ontwikkeling van de kinderen in de gaten blijven houden. Er kan bij kinderen sprake zijn van een ontwikkelingsprobleem. De Bos-Hoek heeft een belangrijke functie in het signaleren van ontwikkelingsproblemen. Op het kinderdagverblijf worden observaties bijgehouden en kinderen worden extra geobserveerd wanneer er sprake lijkt te zijn van een ontwikkelingsprobleem. Op de BSO worden er observaties bijgehouden op het moment dat er zich opvallende dingen voordoen. De observaties worden besproken met een duo-collega (pbm-coach) en de ouders van het desbetreffende kind.

Indien van belang, kan er daarnaast ook overleg plaatsvinden met de leidinggevende.

De pedagogisch professionals zullen hun advies uitspreken naar ouders of eventueel doorverwijzen naar het consultatiebureau. Wanneer ouders niet willen meewerken zal dit besproken worden met

de leidinggevende. Hierop volgend zal de leidinggevende dan een gesprek met de ouders kunnen voeren. In zorgelijke situaties zal de pedagogisch professional de richtlijnen volgen van de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

1.6 Ontwikkelingsgebieden

Ieder kind ontwikkelt zich op verschillende gebieden. Hieronder volgt een uitleg van deze verschillende gebieden.

1.6.1 Lichamelijke/motorische ontwikkeling

In de eerste vier levensjaren maakt een kind een grote ontwikkeling door in de motorische vaardigheden. De motoriek zorgt ervoor dat het kind zijn lichaam kan bewegen, gebruiken en zich kan voortbewegen.

Een pasgeboren baby kan nog niet veel motorische bewegingen maken. De bewegingen zijn onwillekeurig (reflexen) bijvoorbeeld het zuig- en grijpreflex. Al snel verandert dit en kan een baby steeds meer bewegingen maken. Als ze op hun buik liggen, gaan ze hun armen bewegen en hun hoofd optillen. De krachten nemen toe waardoor ze van hun rug naar hun buik kunnen rollen en weer terug, ook gaan ze zich voortbewegen van schuiven, naar tijgeren en later kruipen (Feldman, 2012).

Naarmate een kind ouder wordt, kan het ook steeds meer.

De meeste driejarigen kunnen springen, hinken op één been en rennen. Dit alles heeft te maken met de grove motoriek. De grove motoriek is de coördinatie en het samen bewegen van de romp, armen en benen. En wordt geoefend bij het rennen, fietsen, klimmen etc. Het kind maakt zoveel sprongen in zijn motorische vaardigheden, doordat hij zoveel oefent. Peuters zijn constant in beweging. Hierdoor leren ze steeds meer wat ze allemaal kunnen en wordt hun wereld ook steeds groter.

Van belang is een goede zintuigelijke waarneming; hierdoor kan een kind op een veilige manier zijn wereld uitbreiden. Het kind zal zich vol zelfvertrouwen voelen en hierdoor durft het te ontdekken en in te schatten wat hij wel en niet kan.

Over het algemeen is de grove motoriek van jongens sterker ontwikkeld in de peuter/kleutertijd, dan die van meisjes. Vooral doordat jongens meer activiteiten doen die invloed hebben op hun grove motoriek (Feldman, 2012).

Ook de fijne motoriek ontwikkelt zich.

De fijne motoriek is het maken van kleine bewegingen die de coördinatie tussen handen en ogen vereisen, zoals het gebruiken van een vork, het grijpen van een rammelaar, knippen met een schaar, tekenen en kleuren (Feldman, 2012), maar ook bij het aan en uitkleden.

Schoolkinderen zijn erg beweeglijk; voetballen, tikkertje spelen en touwtjespringen zijn zaken die zij over het algemeen erg leuk vinden. De fijne motoriek wordt verbeterd, net als het concentratievermogen.

Bij De Bos-Hoek ondersteunen de pedagogisch professionals het kind in zijn motorische ontwikkeling door middel van spel, bewegingsactiviteiten en bewegingsruimte, zowel binnen als buiten. Kinderen moeten zich vrij kunnen bewegen en hun energie kwijt kunnen. De pedagogisch professional biedt het kind dan ook de mogelijkheid om dit te kunnen doen door kansen te creëren en te grijpen.

Wanneer de kinderen iets nieuws proberen wordt dit aangemoedigd. Hierbij zorgt ze voor een veilige speelruimte en voor geschikte materialen die de motorische ontwikkeling stimuleren. Ook zal ze het kind tijdens deze activiteiten observeren, zodat ze aan kan aansluiten bij de interesses en behoeften van het kind. Hierdoor kan ze ook beter inschatten wat een kind al zelf kan en waar het nog hulp bij nodig heeft, oftewel aansluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling. Kinderen worden wel gestimuleerd om zoveel mogelijk zelf te proberen. Zoals: een kind durft niet van het klimrek. In deze situatie tillen we het kind er niet meteen af, maar geven we aanwijzingen, zodat het misschien wel lukt om te klimmen. Zo leert het kind vertrouwen op zijn eigen kunnen. Hierbij wordt uiteraard rekening gehouden met de ontwikkelingsfase en leeftijd van het kind. Kinderen die meer uitdagingen of ondersteuning nodig hebben, krijgen dit.

1.6.2 Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling van het denken: begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. En de ontwikkeling van taal: begrijpen en spreken.

De cognitieve ontwikkeling en de taalontwikkeling zijn nauw met elkaar verweven en bepalen voor een groot deel hoe goed kinderen kunnen leren, op school en daarbuiten. Kinderen ontwikkelen hun verstandelijke vermogens in interactie met de wereld om hen heen. De meeste kinderen zijn uit zichzelf nieuwsgierig en leergierig.

Al vanaf de eerste maand begint een baby zich op cognitief gebied te ontwikkelen. Een baby heeft verschillende aangeboren reflexen, bijvoorbeeld de zuigreflex. De baby weet hoe hij zijn lippen moet gebruiken om voeding uit de fles te krijgen. In de maanden hierna gaat een baby kijken naar voorwerpen en hiernaar grijpen. Ze krijgen door welk effect de reflexen hebben. De baby komt terecht in een soort cirkeltje van waarnemen en doen: iets ervaren, reflexmatig reageren, het effect ervaren, de handeling herhalen en het effect opnieuw ervaren. Daar leert hij/zij van. Vanaf ongeveer 8 maanden begint de baby door te krijgen dat een speeltje niet weg is als we het onder een doek verstoppen. Dat heet 'objectpermanentie' en is een belangrijke ontwikkeling in het denken van het kind. Het is het begin van abstract denken: het kind begrijpt dat er iets is terwijl hij het niet kan zien of kan vasthouden. Rond de 12 maanden is een baby in staat om simpele problemen op te lossen, als die overeenkomen met problemen die hij/zij al eerder is teggekomen en toen heeft opgelost.

Daarnaast gaat een baby al van jongs af aan geluiden maken, huilen, mompelen, kirren. Deze geluiden spelen al een belangrijke rol in de taalontwikkeling (Feldman, 2012).

De pedagogisch professional speelt een belangrijke rol in de taalontwikkeling van het kind. Er wordt zoveel mogelijk op de geluiden van de baby's ingespeeld. Wanneer de baby een geluid maakt spiegelt de pedagogisch professional dit geluid, zodat er een 'gesprek' ontstaat tussen de pedagogisch professional en de baby.

Ook met de grotere kinderen worden veel gesprekken gevoerd. Door middel van taal krijgt het kind inzicht in de wereld om hem heen. Een kind vraagt en krijgt uitleg in taal. Dreumesen leren simpele opdrachtjes steeds beter te begrijpen. De pedagogisch professionals voeren gesprekken met de kinderen, maar stimuleren de taal ook op andere manieren door spelletjes te doen, liedjes te zingen, voor te lezen etc. Verder wordt de cognitieve ontwikkeling gestimuleerd door puzzelen, ordenen van voorwerpen naar soort, grootte of kleur of het doen van knutselwerkjes.

Vanaf de basisschool denken kinderen vooral concreet, vanuit eigen ervaringen en zintuiglijke waarnemingen. Er worden spelletjes aangeboden, de kinderen kunnen lezen in de leeshoek, met constructie speelgoed spelen, spelen met kosteloos materiaal om de kinderen uit te dagen en te laten experimenteren. De kinderen leren op zichzelf te vertrouwen door de mogelijkheid te krijgen iets zelf te doen.

Bij tieners is het logisch denken goed ontwikkeld en beschikken de kinderen over voldoende taalvaardigheid om meer complexe begrippen en redeneringen onder woorden te brengen. Kinderen zijn beter in staat om abstract te denken, over situaties die zij niet zelf hebben meegemaakt. Ook kunnen ze zich inleven in verschillende standpunten. Dat maakt deze periode geschikt om bijvoorbeeld rollenspellen te spelen en besteden we aandacht aan debatteren en kinderopparticipatie. Om lezen te blijven stimuleren dagen we de tieners uit om interactief voor te lezen aan bijvoorbeeld de jongste kinderen.

1.6.3 Creatieve ontwikkeling

De essentie van creativiteit is iets bedenken of doen wat nieuw is, anders dan de vaste manieren die je geleerd hebt. Jonge kinderen kennen nog geen vaste manieren en veel wat ze doen is nieuw. Ze zijn dus nog niet geremd in hun creativiteit. Kinderen hebben niet alleen een frisse kijk op de wereld, ze barsten ook nog eens van de fantasie en creativiteit. Vooral jonge kinderen worden daarbij (nog) niet tegengehouden door het idee dat iets niet mooi kan zijn of dat het niet goed is. Ze worden geboren met het vermogen om te vragen, te dromen en zich te verwonderen. Alles kan en dat is goed. Of het nu gaat om (toneel)spelen, dansen, zingen, muziek maken, knutselen, tekenen, schilderen, koken of bakken, bouwen of beweging. Naarmate kinderen ouder worden, worden ze zich meer bewust van zichzelf; hoe ze overkomen op anderen en wat anderen ervan kunnen vinden.

Door het aanbieden van verschillende expressievormen, leren de kinderen hoe zij hun ideeën op verschillende manieren uit kunnen drukken. Dit verrijkt de creatieve vaardigheden van het kind en vormt de basis voor innovatief denken. Het is daarom zonde dat kinderen vaak, naarmate ze ouder worden wat geremder worden in hun creatieve uitpattingen.

De pedagogisch professional heeft een belangrijke taak in het begeleiden van de kinderen in hun creatieve proces en dat de creatieve ontwikkeling op verschillende manieren wordt gestimuleerd.

Dit gebeurt door het aanbieden van verschillende materialen en activiteiten en de kinderen te laten ontdekken wat ze hiermee kunnen doen. Maar ook de kinderen vrij laten en de ruimte geven om zelf met activiteiten te komen. Zo pakken de peuters bakken en maken zij hier een trein van of zetten zij stoelen neer en bedenken dat dit een auto is, waarmee ze op vakantie gaan en bedenken de schoolkinderen een toneelvoorstelling met verkleedkleding en muziek. De creativiteit wordt dus niet alleen gestimuleerd tijdens handarbeid, maar ook in fantasiespel, het doen van kringspelletjes, spelletjes aan tafel en het maken van en luisteren naar muziek.

Er worden in de groepen verschillende thema's ingezet, zoals de seizoenen, (inter)nationale feestdagen en er wordt met verschillende thema's van Puk (VVE) gewerkt. Bij het werken aan de thema's worden de verschillende vormen van creativiteit ook weer ingezet.

1.6.4 Sociaal-emotionele ontwikkeling

In de babytijd wordt de basis van het sociale gedrag gelegd. Baby's glimlachen, fronsen, huilen etc. Baby's voelen deze emoties al wel, maar de emoties gaan pas als ze iets ouder worden echt van grote betekenis zijn. In de tweede helft van de babytijd ontwikkelen baby's eenkennigheid en scheidingsangst. Ze krijgen het vermogen personen echt te herkennen en hebben het dus ook door wanneer een hechtingspersoon van hen weggaat (Feldman, 2012). De baby's zijn gehecht aan o.a. papa en mama, maar gaan zich ook hechten aan de pedagogisch professionals. De pedagogisch professional wordt een hechtingspersoon. Deze ontwikkelde angsten zijn heel logisch en gaan ook weer weg. Het cognitieve vermogen van het kind ontwikkelt zich verder en het kind gaat zich afvragen waarom het verlaten wordt en of de hechtingspersoon ook weer terugkomt. Daarnaast is het een teken van groeiende sociale en emotionele banden (Feldman, 2012). Naarmate de baby/dreumes ouder wordt, gaat het zich beseffen dat hij niet blijvend verlaten wordt.

In de peutertijd spelen gevoelens en emoties een belangrijke rol.

Peuters leren de emoties van anderen te begrijpen. Dit is goed voor de onderlinge relatie, omdat ze dan ook gaan begrijpen wat voor effect hun gedrag op anderen heeft. Ze leren hun eigen gevoelens herkennen. En de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten.

Peuters gaan zich bezighouden met de vraag 'wie ben ik'. Iets wat effect heeft op het zelfvertrouwen van het kind. Het waarnemen van de gevoelens van kinderen is belangrijk. De gevoelens moeten geaccepteerd worden, maar gedrag moet soms wel gecorrigeerd of bijgestuurd worden. De pedagogisch professionals proberen woorden te geven aan gevoelens als, blijdschap, woede, verdriet of angst. Ook worden er activiteiten gedaan. Zo leert het kind om te gaan met zijn gevoelens, herkent het gevoelens van andere kinderen en leert het hiermee om te gaan.

Jonge kinderen uiten veel van hun gevoelens in spel. De kinderen worden gestimuleerd in hun fantasie- en rollenspel en krijgen hierin ook vrijheid. In hun spel spelen de kinderen ook steeds meer samen. Er ontstaan vriendschappen tussen de peuters. Ze begrijpen dat volwassenen een verzorgende rol hebben en dat ze zich met leeftijdsgenootjes kunnen vermaken en spelen. De vriendschappen zijn nog wel echt gericht op samen spelen. Spelen heeft nog vooral een functioneel karakter: een activiteit doen om actief bezig te zijn. Er worden hierbij eenvoudige, herhalende activiteiten gedaan, zoals huppelen, springen, klei uitrollen of spelen met auto's (Feldman, 2012).

Kenmerkend voor het schoolkind is dat het kind nu echt buiten de familie treedt. Het kind staat open voor sociale regels en wil "erbij" horen. In de groep bestaan allerlei ongeschreven wetten en regels waaraan het zich dient te houden. Spel neemt een belangrijke plaats in en vriendschappen zijn vaak langdurig. Tijdens de spellen leren de kinderen op hun beurt te wachten en om te gaan met winnen en verliezen.

1.6.5 Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het vermogen om voor jezelf te kunnen zorgen, zonder directe hulp van anderen. De jongste kinderen worden al gestimuleerd in hun zelfredzaamheid. Dit gebeurt door het kind zelf te laten eten en drinken. Hierbij wordt bijvoorbeeld het vorkje aan het kind aangegeven en dan mag hij zelf zijn vorkje in zijn mond doen. Op een gegeven moment zal het kind ook zelf gaan prikken en zijn stukje brood pakken. Iets wat leidt naar volledige zelfstandigheid.

Bij dreumesen en peuters is te merken dat zij steeds meer zelf willen proberen. De eigen wil van het kind wordt ontwikkeld en de kinderen krijgen de ruimte om deze verder te ontwikkelen.

De pedagogisch professionals stimuleren de zelfstandigheid en zelfredzaamheid zoveel mogelijk. De kinderen mogen kiezen wat ze op hun brood willen, eerst een boterham met hartig beleg en daarna zoet beleg. Daarnaast mogen ze proberen zelf hun jas en schoenen aan te trekken bij het naar buiten gaan. Aan het oefenen van zelf de jas aantrekken en de rits dichtdoen, wordt ook extra aandacht besteed. Natuurlijk hoeven de kinderen niet in een keer alles te kunnen. De kinderen worden stap voor stap begeleid in hun zelfredzaamheid. Hierbij is een positieve benadering van belang. Zo wordt het kind geholpen als het niet lukt om zelf aan te kleden. Er worden tips en aanwijzingen gegeven tijdens het samen aankleden. Zo heeft het kind toch het gevoel het ook zelf gedaan te hebben.

Bij de schoolkinderen wordt de zelfredzaamheid gestimuleerd in het zelf bedenken van oplossingen, een stukje verantwoordelijkheid geven; zorgen dat je je school-of sporttas meeneemt, zelfstandig naar de BSO lopen of buitenspelen (indien schriftelijke toestemming van ouders), meedenken in het maken van regels.

Staat ook bij 1.6.5.1. Er wordt ook positief ingespeeld op de zindelijkheid van de kinderen. Wanneer de pedagogisch professionals merken dat de kinderen eraan toe zijn om op het potje te gaan, mogen zij bij iedere verschoonronde op het potje. Bij de eerste keer plassen/poeppen krijgt het kind een stickerkaart, waar steeds stickers bijverdiend kunnen worden.

De potjes staan op de groepen of worden naar de groep gehaald bij een verschoonronde. Zo is er toezicht op de rest van de groep, maar worden de kinderen onbewust ook gestimuleerd om kennis te maken met het plassen op het potje. Een kind ziet een ander kind op het potje gaan en wil dit vervolgens ook; imitatieleren (Pont, 2013).

Kinderen kunnen er ook aan toe zijn om op de wc³ te gaan, maar wanneer zij op de wc zitten, gebeurt er niets. Hierop krijgt het kind toch een positieve reactie; goed geprobeerd, misschien de volgende keer. Naar de wc gaan moet leuk zijn, ongeacht of het kind iets op de wc doet.

Wanneer het kind uiteindelijk zindelijk is, krijgt hij een zindelijkheidsdiploma.

1.6.5.1 Zindelijkheidstraining

Zindelijkheid is een grote stap op weg naar zelfstandigheid. We beginnen met zindelijkheidstraining wanneer de ouder dit aangeeft, maar de pedagogisch professional speelt hier ook zelf op in en bespreekt dit met de ouder.

Wij vinden het belangrijk om het kind bekend te maken met de wc. Op vaste momenten mag het kind naar de wc toe. Vaak doet het kind dan nog niets, omdat het kind op de wc gaat plassen/poeppen wanneer hij hieraan toe is, maar door ze al wel te stimuleren en te laten wennen aan deze momenten, zal het vertrouwd gaan voelen. Vanuit dit vertrouwen kan er bewustzijn bij het kind ontstaan. Dit kan ze gaan helpen bij het naar de wc gaan.

Er wordt positieve aandacht geschonken aan de wc-bezoekjes, zowel wanneer het kind niets op de wc gedaan heeft, als wanneer dit wel gelukt is. Op die manier blijft het kind het oefenen leuk vinden.

³ Wc= wc of potje

Zodra het gelukt is om voor het eerst iets op de wc te doen, krijgt het kind een stickerkaart. Waar elke keer na het plassen of poepen op de wc een sticker geplakt mag worden.

Op het moment dat de pedagogisch professional merkt dat het kind bewuster met het plassen omgaat, zal zij hier ook meer mee aan de slag gaan: regelmatig vragen of het kind naar de wc moet of de luier afdalen, om te oefenen. En het kind zelf te laten vertellen wanneer het moet plassen of poepen. Wanneer we toe zijn aan het oefenen van de luier afdalen, vragen we ouders ook extra kleding mee te geven. Het kan natuurlijk altijd gebeuren dat het kind een ongelukje krijgt. Het is immers nog allemaal nieuw. Zodra het kind ongeveer een maand iedere dag zonder luier kan en zelf kan aangeven dat het naar de wc moet, dan krijgt hij een echt plasdiploma. Ook mag het kind zijn stickerkaart dan meenemen.

Wanneer het kind een ongelukje krijgt, bijvoorbeeld tijdens het buitenspelen, is dit geen reden om weer een luier aan te doen. In zijn spel zal het nog minder een gewenning voor het kind zijn dat hij nu geen luier meer om heeft. De pedagogisch professional zal het kind in het begin nog helpen en wat vaker vragen of het kind naar de wc moet. Daarnaast zal het kind het vanzelf ook gaan leren.

1.6.6 Seksuele ontwikkeling

De seksuele ontwikkeling van het kind begint al bij de geboorte. Voor baby's speelt hechting en een gevoel van veiligheid een belangrijke rol. De baby aanraken en knuffelen is dan ook belangrijk. Vanaf zes maanden beginnen baby's hun eigen lichaam te ontdekken, ze ervaren dat ze hun voeten, tenen en neus vast kunnen pakken. Hierbij ontdekken ze ook dat ze hun eigen geslachtsdelen aan kunnen raken. Op dat moment ervaart het een gevoel dat tegelijk prettig en spannend is. In eerste instantie ervaart het deze gevoelens op een toevallige manier. Het heeft dus niets te maken met de seksuele gevoelens, zoals volwassenen ze ervaren. Het voelt fijn voor het kind en hoort bij het verkennen van het lichaam.

Bij peuters ontstaat echte bewustzijn van het eigen lichaam. Het kind kan onthouden wat het kort daarvoor heeft gedaan om dat prettige gevoel te krijgen. Vanaf dat moment zal het kind herhaaldelijk de eigen geslachtsdelen aanraken. Dit geeft een rustig, ontspannen, of troostend gevoel. Voor de seksuele ontwikkeling van het kind is het belangrijk dat deze gedragingen niet meteen worden afgeleerd.

Vanaf het derde jaar kan een kind regels en sociale normen leren. We leren het kind dat er situaties zijn waarin het vastpakken van de eigen geslachtsdelen wel of niet mag, zonder het kind of zijn gedrag af te keuren. 'Ik snap dat het lekker voelt, maar dat mag je in je slaapkamer doen'.

Er ontstaat in de peutertijd ook nieuwsgierigheid naar het lichaam van anderen. Vaak in het begin bij andere gezinsleden, later ook bij leeftijdsgenootjes. Er is nog geen besef dat dit soms ongepast is of pijn kan doen. Peuters zoeken nog veel lichamelijk contact bij volwassenen, een knuffel, op schoot zitten.

Kleuters hebben al meer besef van de sociale regels rondom seksualiteit, het lichaam verkennen zal niet zo snel meer in het bijzijn van anderen zijn en ze weten wat voor jezelf is of hoort te zijn. Er wordt op deze leeftijd wel meer onderzoek gedaan. Doktertje of vadtje en moedertje spelen. Rollenspellen dragen bij aan de gezonde ontwikkeling en het lichaamsbeeld. Binnen de groep zal dit ook gebeuren. De hoeken zijn zo ingericht dat er altijd zicht is op het spel van de kinderen.

Tussen het tweede en vierde jaar ontwikkelt zich ook de sekse-identiteit. Dat betekent dat een kind weet of het een jongen of een meisje is. Zodra het kind zich daar bewust van is, zal het zich daar naar gaan gedragen.

Bij het schoolkind verloopt de seksuele ontwikkeling eigenlijk als vanzelf. Vanaf het 6e jaar tot 12 jaar krijgt het kind steeds meer besef dat anderen ook een mening over je hebben. Er wordt meer gekeken naar anderen en kinderen vergelijken zichzelf en hun eigen lichaam met leeftijdsgenootjes. Binnen de groep heersen allerlei regels en als een kind erbij wil horen, zal het zich aan de groepsregels moeten houden. Jongens vinden meisjes vaak 'stom' en 'kinderachtig' en meisjes vinden jongens vaak 'te wild' en 'te stoer'. Kinderen willen vaak zichzelf bewijzen binnen de groep. Er worden moppen rondom seksualiteit aan elkaar verteld, waarbij kinderen vaak nog niet eens weten wat ze vertellen.

Vanaf 6 jaar komt er meer interesse in seksualiteit en beginnen kinderen vragen aan hun ouders te stellen. Zevenjarigen hebben door wat gedragsregels zijn in de omgang met andere kinderen en mensen. Er ontstaat meer fantasie over verkering en trouwen en kinderen worden voor het eerst verliefd.

Voor de meeste kinderen begint tussen de tien en twaalf jaar de puberteit. De start van de puberteit hangt samen met de ontwikkeling van de geslachtshormonen. Hierdoor gaat deze leeftijdsfase soms gepaard met (sterke) stemmingswisselingen. Kinderen kunnen ook onzeker zijn over hun eigen lichaam. Voor het zelfbeeld is het belangrijk dat we extra positief en bevestigend zijn. Sommige kinderen ontdekken nu hun seksuele voorkeur. Het hangt van hun omgeving af wat zij met deze gevoelens doen. Verliefd gevoelens nemen toe maar gaan nog niet of nauwelijks gepaard met lichamelijk gedrag. De seksuele gevoelens worden heftiger door de ontwikkeling van de geslachtshormonen, wat bij sommige kinderen kan leiden tot masturberen.

Bij de BSO voeren we gesprekken met de kinderen wanneer zij daar behoefte aan hebben. Vaak komen deze gesprekken spontaan ter sprake, tijdens het eten en drinken, wanneer grappen gemaakt worden, of tijdens het spelen van een gezelschapsspel, wanneer een kind vragen begint te stellen of te vertellen. Deze gesprekken kunnen gaan over, verschillen tussen ieder kind en dat iedereen mag zijn wie hij wil zijn, dat we elkaar in elkaars waarde laten en respect hebben voor elkaar. Er worden gesprekken gevoerd over verliefdheid, vriendschap, maar ook over het veranderende lichaam. Daarnaast krijgen de kinderen de ruimte om vragen te mogen stellen. Er wordt altijd rekening gehouden met de leeftijd van het kind bij het voeren van deze gesprekken. Ouders worden goed geïnformeerd wat er besproken is. Zij kunnen ook bij De Bos-Hoek terecht als er vragen of zorgen zijn over de seksuele ontwikkeling van het kind. We kunnen ouders dan ook informeren over verschillende websites met meer informatie over de seksuele opvoeding.

Deel 2 Werkplan

2.1 Locatie en groepen

Kinderopvang De Bos-Hoek is gelegen aan de rand van het bos. Een locatie waar de kinderen volop op ontdekking kunnen. Op de nieuwe locatie zal De Bos-Hoek voldoende ruimte hebben om alle opvangvormen in een gebouw te gaan exploiteren.

Kinderopvang De Bos-Hoek bevindt zich niet alleen in een bosrijke omgeving, maar in het verlengde van de opvang, wandelen of fietsen we met de bakfiets, naar het Hoekse strand, dorpscentrum en de basisscholen.

Daarnaast zijn er in de omliggende omgeving verschillende openbare speeltuinen voor verschillende leeftijden. Er is een sportpark incl. pumptrack, basketbalveld, tennisveldje, een trampoline, turntoestel en voetbalveldje. Meer oostelijk van de opvanglocatie ligt een groengebied met waterpartijen, klim en klauterroute, en wandel en fietsmogelijkheden

De Bos-Hoek beschikt over een omheinde buitenruimte. Hier kunnen de jongste kinderen uren speelplezier beleven, maar er is ook een buitenruimte voor de BSO, voor wanneer zij niet in de omgeving op ontdekking gaan.

Er zijn drie ingangen.

Via ingang 1 worden de bso groepen en de peutergroep/speelzaal (ochtend) bereikt

Via ingang 2 wordt de baby/peutergroep 0-4 jaar met flex-opvang bereikt.

Via ingang 3 worden de babygroepen 0-2 jaar (beneden), de peutergroepen 2-4 jaar (boven) en één baby/peutergroep 0-4 jaar bereikt

2.2 Kinderdagverblijf en peutergroep

De dagopvang van De Bos-Hoek bestaat uit horizontale- en verticale groepen.

Er zijn twee horizontale groepen voor de kinderen van 0-2 jaar. Deze bevinden zich beneden in het bijgebouw.

In ditzelfde bijgebouw bevinden zich ook de hele dagopvang peutergroepen voor de kinderen van 2-4 jaar oud.

Rechts van de corridor zijn de verticale groepen, waar de kinderen van 0-4 jaar opgevangen worden. Op deze groepen worden tevens de kinderen met flexibele opvang opgevangen.

De BSO ruimte van de kleuters wordt 's morgens in gebruik genomen voor peuteropvang, voorheen peuterspeelzaal genoemd.

2.3 Buitenschoolse opvang

Bij de buitenschoolse opvang worden kinderen van 4-13 jaar opgevangen. Veel kinderen van de kinderdagopvang stromen door naar de BSO op het moment dat zij naar school gaan.

Per 1 juli 2024 moet de groepsindeling gemaakt worden op basis van de behoeften en ontwikkeling van de kinderen. Hierbij kan rekening gehouden worden met de interesses, ontwikkelingsfasen en individuele behoeften van het kind.

In principe zijn de groepen bij De Bos-Hoek ingedeeld op leeftijd en wordt de groepsindeling nog steeds gemaakt aan de hand van de BKR berekening, maar wanneer opvalt dat een kind beter in de ene groep past dan de andere, aan de hand van bovenstaande punten, dan zou het kunnen zijn dat een kind in een andere groep geplaatst wordt dan leeftijdsgenootjes. Dit wordt van tevoren afgestemd met de ouders van het desbetreffende kind.

Het aantal aanwezige pedagogisch professionals is afhankelijk van het aantal kinderen dat aanwezig is. In de leeftijdsgroep van 4-7 jaar mogen maximaal 11 kinderen per pedagogisch professional opgevangen worden. In de leeftijdsgroep van 7-13 jaar is dit maximaal 14 kinderen per pedagogisch professional.

2.4 Opvangaanbod

De Bos-Hoek is 52 weken per jaar, van maandag t/m vrijdag van 7-18 uur geopend.

Op de algemeen erkende feestdagen is de opvang gesloten en maximaal twee overige dagen gedurende het jaar, dit is in ieder geval de vrijdag na Hemelvaartsdag. De Bos-Hoek heeft geen jaarlijkse sluitingsperiode.

2.4.1 Baby- en dreumesgroep 0-2 jaar

In de Egel groep worden maximaal 12 kinderen opgevangen.

In de Eekhoorns groep worden maximaal 8 kinderen opgevangen.

Er wordt rust, regelmaat, geborgenheid en veel persoonlijke aandacht geboden, zodat het kind zich veilig en vertrouwd zal voelen.

Het kinderdagverblijf is van 07:00u tot 18:00u geopend.

2.4.2 Peutergroep 2-4 jaar hele dagopvang

In de Bever groep worden maximaal 14 kinderen opgevangen.

In de Vossen groep worden maximaal 12 kinderen opgevangen.

De peutergroep is een ontwikkelingsgerichte groep, waar de kinderen uitdaging wordt geboden, gespeeld en ontdekt kan worden. Daarnaast biedt het een goede voorbereiding en aansluiting op de basisschool. Er wordt gewerkt met het Voorschoolse Educatie (VE) totaalprogramma Uk& Puk.

De peutergroepen voor hele dagopvang zijn van 07:00u tot 18:00u geopend.

2.4.3 Peutergroep 2-4 jaar ochtendopvang

Er wordt volgens hetzelfde doel gewerkt als op de peutergroep voor hele dagopvang.

De peutergroep ochtendopvang is 40 weken per jaar, tijdens schoolweken, van 8:15u tot 12:15u geopend.

2.4.4 Verticale groep 0-4 jaar

Er zijn twee verticale groepen. Dit wil zeggen dat er kinderen van 0-4 jaar door elkaar heen in de een groep worden opgevangen.

In de Kabouters groep worden maximaal 10 kinderen opgevangen.

In de Beren groep worden maximaal 12 kinderen opgevangen. Dit is tevens een flexibele opvanggroep; dit betekent dat hier kinderen met ouders die een onregelmatige werkrooster hebben, geen vaste dagen en tijden afnemen. De groep en pedagogisch professionals zijn vertrouwd met het werken op deze wijze.

De verticale groep sluit aan bij het huiselijke gevoel en zoals het ook in een gezin is, verschillende leeftijden bij elkaar.

Ook in de verticale groep wordt gewerkt met het VE-programma Uk & Puk.

De 0-4 jaar groep is van 07:00u-18:00u geopend en er kan gekozen worden voor hele, halve en flexibele dagopvang. De flexibele opvang is onder andere handig voor ouders met onregelmatige werktijden.

2.4.5 Voorschoolse opvang

Voor de schoolkinderen, 4 tot 13 jaar, is er voorschoolse opvang.

De voorschoolse opvang (VSO) is in schoolweken vanaf 07:00u geopend. De kinderen die in Hoek van Holland naar school gaan, worden door de pedagogisch professionals naar school gebracht.

Voor de kinderen die thuis nog niet gegeten hebben, wordt er tot 07:45u een ontbijt aangeboden.

We willen u vragen uw kind uiterlijk tussen 08:00u en 08:10u te brengen, zodat er genoeg tijd is om de kinderen lopend of fietsend naar school te brengen.

Kinderen die door een taxi naar school gebracht worden, kunnen ook gebruik maken van de VSO. De taxi haalt de kinderen voor de deur bij de opvang op. De pedagogisch professional begeleidt het kind naar de taxi.

2.4.6 Buitenschoolse opvang

Voor de schoolkinderen, 4 t/m 13 jaar, is er buitenschoolse opvang (BSO).

Er zijn vier groepen BSO:

De Ontdekkers met maximaal 16 kinderen

De Verkenners met maximaal 30 kinderen

De avonturiers met maximaal 12 kinderen

De Rangers met maximaal 12 kinderen

De BSO is 52 weken per jaar geopend.

Er wordt school- en vakantie BSO aangeboden. Daarnaast is de BSO geopend tijdens studie/sluitingsdagen van de basisschool.

Er kunnen verschillende pakketten afgenomen worden. School- en vakantie BSO, alleen school- of vakantie BSO of flexibele opvang. Studie/sluitingsdagen worden apart afgenomen.

De Bos-Hoek biedt BSO aan voor alle schoolgaande kinderen in Hoek van Holland. Tevens komen er kinderen van verschillende scholen uit 's-Gravenzande bij De Bos-Hoek naar de BSO. Welke scholen in 's-Gravenzande door de BSO opgehaald worden, kunt u opvragen op kantoor.

De kinderen worden lopend, met de bakfiets of auto opgehaald van school. Kinderen die met een taxi van school gehaald worden, kunnen ook gebruik maken van de BSO. Zij worden dan bij de BSO afgezet.

Ouders van kinderen die zelfstandig naar de BSO mogen komen, geven hiervoor schriftelijke toestemming in de KidsKonnnect app en/of het afsprakenformulier BSO.

2.5 Plaatsingsbeleid

Ieder kind is welkom bij kinderopvang De Bos-Hoek. De pedagogisch professionals van De Bos-Hoek hebben ervaring in de opvang van kinderen die tijdelijk of doorlopend meer aandacht nodig hebben, zoals bij ADHD, ADD of autisme spectrum stoornis. Enkel, als de begeleiding veel zwaarder is vanwege een beperking van het kind, wat de opvang onverantwoord (kan) maken verwijzen wij door naar een andere kinderopvang, waar het kind meer bekwaam kan worden opgevangen.

Bij de plaatsing van het kind houdt kinderopvang De Bos-Hoek zoveel mogelijk rekening met de voorkeur van de ouders voor de gewenste ingangsdatum en de opvang dagen.

Bij het plaatsen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een zo hoog mogelijke benutting van de capaciteit van de groep;
- Tweede of volgende kinderen gaan voor eerste (nieuwe) kinderen;
- Degene die het langst ingeschreven staat gaat voor;
- Kinderen van medewerkers gaan voor.

Kinderen die nieuw komen en bijna de leeftijd bereiken om door te stromen naar een nieuwe stamgroep plaatsen we in overleg met ouders soms alvast in de nieuwe stamgroep. Dit omdat we het pedagogisch gezien onverantwoord vinden dat er voor het kind te veel wisselingen in een korte periode plaatsvinden. Ouders tekenen voor akkoord.

Met de ouders wordt besproken vanaf welk moment zij de opvang in willen laten gaan. De plaatsing is mogelijk vanaf de 1^e of de 15^e van de maand.

Indien u verandering wilt aanbrengen in de gewenste opvangdagen, kunt u deze aanvragen. U moet dit bij voorkeur minimaal twee maanden voor de gewenste ingangsdatum doen.

Het verminderen van het aantal dagen of dagdelen wordt als een gedeeltelijke opzegging beschouwd, waarvoor een opzegtermijn van een maand geldt.

2.5.1 Rondleiding

Voordat (aanstaande) ouders zich inschrijven bij kinderopvang De Bos-Hoek, kunnen zij meer informatie opvragen of langskomen voor een rondleiding. Zo kunnen zij ervaren welk gevoel zij bij de opvang hebben. Voor de rondleiding wordt bij voorkeur een afspraak ingepland, zodat alle tijd genomen kan worden. Tijdens de rondleiding wordt er tevens de tijd genomen voor een kennismakingsgesprek.

2.5.2 Aanmelden/inschrijven

Wanneer ouders na de rondleiding besluiten om hun kind(eren) in te schrijven, melden zij zich, bij voorkeur, aan via het aanmeldingsformulier op de website van De Bos-Hoek. De ouders ontvangen een concept plaatsingsovereenkomst en deze wordt ondertekend door beide partijen. Na ondertekening zijn de algemene voorwaarden van Kinderopvang De Bos-Hoek van kracht.

2.5.3 Intakegesprek

Na het inschrijven en voor de start van de opvang vindt er een intakegesprek plaats. De pedagogisch professional neemt contact op met de ouders om een afspraak in te plannen. Tijdens het intakegesprek wordt belangrijke informatie uitgewisseld over onder meer: het dagritme van het kind, andere belangrijke informatie, zoals allergieën en slaapgewoontes, brengen, halen.

2.5.4 Wennen bij De Bos-Hoek

Voordat de opvang van het kind bij De Bos-Hoek start, zal er eerst een wenperiode plaatsvinden. Het doel van deze wenperiode is, het kind leren kennen en het kind laten wennen aan de nieuwe omgeving.

Kinderdagverblijf en peutergroep:

De wenperiode bestaat in principe uit drie momenten. Tenzij anders wordt afgesproken met de pedagogisch professional. In overeenstemming kan het zijn dat ouders liever gebruik maken, van bijvoorbeeld twee wenmomenten of het kind heeft een wenmoment extra nodig.

Wenmoment 1: De ouders komen het kind 's morgens brengen. De ouder mag nog even mee naar de groep. De pedagogisch professional bespreekt hoe het met het kind gaat, belangrijke informatie die de medewerker moet weten voor het wenmoment. Nadat de ouder nog even gebleven is, blijft het kind een uur bij De Bos-Hoek, zodat het kind alvast een beetje aan de omgeving kan wennen.

Wenmoment 2: De ouders komen het kind 's morgens brengen. Nadat de ouder nog even gebleven is, blijft het kind twee uur bij De Bos-Hoek.

Wenmoment 3: De laatste keer wennen bestaat uit drie uur. Met de ouders van een baby wordt besproken welk tijdstip goed aansluit bij het slapen en de flessen. Van hieruit wordt bepaald binnen welke drie uur het kind komt wennen. We vinden het belangrijk dat de baby tijdens het wennen heeft geslapen en een fles heeft gekregen, zodat de pedagogisch professional weet hoe dit gaat.

De ouders van een dreumes of peuter komen het kind rond het einde van de ochtend brengen. Zij mogen nog even blijven. Het kind eet een boterham mee en blijft slapen. Na het slapen, wordt het kind weer door de ouders opgehaald.

Hierna start de opvang voor het kind bij De Bos-Hoek. In de beginperiode wordt er extra aandacht aan het kind besteed. Op die manier raakt het kind gewend, maar zullen het kind en de pedagogisch professional elkaar ook leren kennen.

Buitenschoolse opvang:

Voordat uw kind naar de BSO komt, zal hij eerst een aantal keer komen wennen. Deze wenperiode bestaat uit minimaal twee dagdelen. Mocht blijken dat het kind meer tijd nodig heeft om vertrouwd te raken met de BSO, dan kan deze periode in onderling overleg worden verlengd.

Het verschilt per kind hoe de wenperiode verloopt. De meeste kinderen hebben niet veel tijd nodig om te wennen. In dat geval is twee dagdelen wennen voldoende. De kinderen die van het kinderdagverblijf komen zijn vertrouwd met de opvang, maar de overgang van het kinderdagverblijf naar de basisschool kan veel energie vragen.

Voor kinderen die voor het eerst naar de BSO komen en ook niet eerder andere opvang hebben gehad, kan het een stukje spannender zijn. Zij komen binnen in een groep, met (veel) vreemde gezichten. Bij deze kinderen kan het van belang zijn om extra te wennen.

Er wordt veel waarde gehecht aan het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen de pedagogisch professional en het kind, gedurende de wenperiode.

Altijd, maar in het bijzonder gedurende de beginfase, is het belangrijk om contact te hebben met de pedagogisch professional(s) van uw kind.

2.6 Flexibiliteit

Zoals hierboven vermeld is, is kinderopvang De Bos-Hoek flexibel in haar tijden. Wel vinden wij rust op de groepen heel belangrijk. Daarom vinden wij het fijn als ouders zich aan het haal- en brengschema willen houden en aan de afgesproken tijden wanneer opvang flexibel wordt afgenomen.

Voor reguliere hele- en halve dagopvang:

Brengen:	tussen 07:00u en 09:00u en tussen 12:30u en 13:00u
Halen:	tussen 12:30u en 13:00u en tussen 16:30u en 18:00u

Voor de peutergroep ochtendopvang:

Brengen:	tussen 08:15u en 08:30u
Halen:	tussen 12:00u en 12:15u

Voor de BSO:

Brengen (vakantie):	tussen 07:00u en 09:00u en tussen 12:30u en 13:00u
Halen:	tussen 12:30u en 13:00u en tussen 16:30u en 18:00u

Mocht het toch eens anders zijn, dan kan dit altijd in overleg.

Er kan ook gekozen worden voor een flexibel contract. Dit is onder andere fijn voor ouders met onregelmatige werktijden. Het pakket wordt op maat gemaakt en er wordt alleen betaald voor de afgenomen uren. Omdat de kinderen met een flexibel contract alleen op de afgesproken dagen/momenten komen, wordt de personeelsplanning hierop aangepast en wordt er rekening gehouden met de BKR (Beroepskracht Kind Ratio), hierom is het van belang dat u uw kind op de afgesproken tijden komt brengen/halen. [BKR is ook van toepassing bij overige groepen incl. 3uurs-regeling](#)

Er wordt bij De Bos-Hoek gewerkt met KidsKonnnect. Dit is een ouderportaal waarin ouders wijzigingen en aanvragen kunnen doorgeven.

Voor de kinderen met een flexibel contract geldt dat we uiterlijk de 10^e van de maand de horen wanneer het kind komt. Wanneer u later bent met aanvragen, dan is er een kans dat er geen plek is.

Voor de kinderen met een regulier contract:

Een extra opvang dag of ruilen van dagen is over het algemeen mogelijk, mits dit past op de groep en op de aangevraagde dag. Er worden geen kinderen boven de groepsgrootte geplaatst.

Een dag ruilen mag altijd. Hiermee geven wij de ouders de mogelijkheid om een reguliere opvang dag te laten vervallen, voor een alternatieve dag (de ruildag). Wanneer de ruildag binnen twee weken valt, mag er altijd vrijblijvend geruild worden. Daarnaast heeft ieder kind op het kinderdagverblijf/peutergroep (met uitzondering van de 40 weken peutergroep), recht op vijf gratis ruildagen. Een ruildag wordt opgemaakt wanneer bijvoorbeeld een opvang dag in september geruild wordt voor een dag in oktober. Wanneer er een ruildag opgenomen wordt, moet u van tevoren aangeven voor welke datum u deze dag wilt ruilen. Ruilen kan niet met terugwerkende kracht. Dat wil zeggen, er kan achteraf niet geruild worden voor een dag dat uw kind bijvoorbeeld een keer ziek is geweest. Wanneer de vijf gratis ruildagen zijn verbruikt, zullen de volgende dagen die u als alternatieve dag in wilt zetten als extra opvang gelden. De verbruikte ruildagen worden door De Bos-Hoek op papier genoteerd.

Wanneer ouders een extra dag op willen nemen, dan kan dit tegen betaling.

Ieder kind maakt deel uit van een vaste stamgroep. Toch kan het voorkomen dat ouders extra uren op willen nemen of een dag willen ruilen. Dit is niet altijd mogelijk op de eigen groep.

Wanneer ouders toch willen ruilen of een extra dag(deel) op willen nemen, dan moet hier schriftelijke toestemming voor gegeven worden. Geen toestemming betekent geen opvang.

2.7 Opzeggen

De opzegtermijn is 1 maand. De opzegging moet schriftelijk gebeuren. Opzeggen is zowel per de 1^e of de 15^e van de maand mogelijk. Ook bij het bereiken van de 4-jarige leeftijd van het kind moet u de genoemde opzegtermijn in acht nemen. Mocht het kind doorstromen naar de BSO, dan dient u dit tijdig door te geven.

2.8 Ouderbeleid

De kinderen die bij ons naar de opvang komen, moeten terecht komen in een omgeving die voor hen veilig en vertrouwd voelt. Dit start bij een goed gevoel over De Bos-Hoek bij de ouders.

De wijze waarop De Bos-Hoek opvang aanbiedt, is gericht op de belangen van zowel de ouders als van de kinderen. Niet alleen het kind, maar ook de ouders zijn dus zeer belangrijk voor ons. Omdat we samen met de ouders een rol vervullen in de opvoeding, streven we naar een optimale afstemming tussen thuis en de opvang. Hiervoor is een vertrouwensrelatie nodig. Een vertrouwensrelatie aangaan met zowel kind als ouder begint bij de eerste keer dat zij bij De Bos-Hoek binnenstappen. Er wordt tijd gemaakt voor het kind en de pedagogisch professional sluit aan bij de belevingswereld van het kind. De Bos-Hoek wil dat het kind zich bij welkom, veilig en vertrouwd voelt. Hetzelfde geldt voor de ouders: ook met hen wordt een vertrouwensband

opgebouwd. Wij tonen begrip, interesse en nemen de ouders altijd serieus waarbij de beroepskracht gevoelens erkent en benoemt door informatie en uitleg te geven over bijvoorbeeld het verloop van de dag.

Naast een goede samenwerking vinden wij wederzijds vertrouwen en respect heel belangrijk.

Er zijn daarom een aantal randvoorwaarden opgesteld:

1. **Wederzijds vertrouwen:** begrip voor elkaars verantwoordelijkheid, mogelijkheden en beperkingen.
2. **Wederzijds respect:** respect van de pedagogisch professional voor de ouders die de eindverantwoordelijkheid voor hun kind hebben en respect van de ouders voor de professionele verantwoordelijkheid van de pedagogisch professional voor hun kind.
3. **Samenwerking tussen de pedagogisch professional en de ouders:** tijdens de opvanguren wordt er een gedeelte van de opvoeding en verzorging van de kinderen van de ouders overgenomen. Verschillende ogen zien het kind en hierom is een goede samenwerking van groot belang. Samen kun je staan voor het welzijn van het kind en een ontwikkeling die zo goed mogelijk verloopt.

De samenwerking tussen de ouders en de pedagogisch professionals krijgt verder vorm door:

- **Het uitwisselen van opvoedingsideeën:**
Het uitwisselen van opvoedingsideeën maakt het mogelijk om een lijn te volgen in de benadering van het kind. Soms kan een bepaalde benadering thuis succesvol zijn en kan de opvang die overnemen. Andersom kan dat ook gelden. Verschillen in opvoeding en benadering van thuis en in de opvang zijn eveneens bespreekbaar.
- **Opvoedingsvragen van de ouders:**
De opvang kan ouders ondersteuning bieden bij de opvoeding. Dit gebeurt in de individuele contacten tussen de ouders en de pedagogisch professional. Doordat de pedagogisch professional de kinderen de hele (mid)dag ziet, heeft ze zicht op hun ontwikkeling. Als er iets met het kind aan de hand lijkt te zijn, wordt er in overleg met de ouders bekeken wat het beste is voor het kind.
- **De oudercommissie:**
Er zijn verschillende ouders van kinderen betrokken bij de oudercommissie van De Bos-Hoek. Deze groep ouders komt +/- vier keer per jaar bij elkaar, met als doel; in samenwerking met de organisatie de kwaliteit van de opvang te behouden en te verbeteren.

2.8.1 Ouderbetrokkenheid

De ouders worden zoveel mogelijk betrokken bij de opvang van hun kind, daarnaast willen wij op de hoogte zijn van belangrijke informatie van thuis. De dagelijkse mondelinge overdracht bij de breng-haalmomenten is voor ons dan ook erg belangrijk.

Zo kunnen we de zorg voor het kind zoveel mogelijk op elkaar af laten stemmen. Als de pedagogisch professional vindt dat de wens van de ouder niet overeenkomt met het belang van het kind en/of de dagopvang, dan wordt dit uitgelegd en wordt er geprobeerd begrip te laten ontstaan bij de ouder.

Naast de dagelijkse overdrachtsmomenten worden de ouders/verzorgers op verschillende andere manieren betrokken:

- Een keer per jaar worden er kindgesprekken gevoerd waar alle ouders van het kinderdagverblijf en de peuteropvang zich in kunnen schrijven. Tijdens dit gesprek wordt het welbevinden in de groep en de ontwikkeling van het kind besproken. De ouders voeren dit kind gesprek in ieder geval met de mentor van het kind. Zij houdt de ontwikkeling van het kind nauw in de gaten. Daarnaast zal een tweede pedagogisch professional, die voor het kind zorgt, deelnemen aan het gesprek. Het kan in sommige gevallen voorkomen dat ook de leidinggevende bij het gesprek zit, bijvoorbeeld als er ernstige zorgen rondom het kind zijn. Voor de kindgesprekken kunt u zich inschrijven of u wordt verzocht naar het gesprek te komen.
Het kan zo zijn dat de pedagogisch professional al eerder haar zorgen rondom een kind uit wil spreken. Hier worden de ouders dan uiteraard van op de hoogte gesteld, zodat er tussentijds een gesprek gevoerd kan worden.
- Naast de jaarlijkse kindgesprekken met vrije inschrijving, worden er kindgesprekken ingepland voor de peuters. Deze oudergesprekken vinden 3 á 4 keer plaats aan de hand van het observatie-registratie rapport. In het gesprek wordt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind op de groep besproken. Het laatste oudergesprek vindt vlak voor de overgang naar de basisschool plaats. Indien nodig en op verzoek van ouders of De Bos-Hoek vinden er meer gesprekken plaats.
- Bij de BSO is het contact met de ouders met name bij het ophalen en tijdens de vakantieperiodes ook bij het brengen van het kind. Indien nodig vanuit de ouders of vanuit de pedagogisch professionals kan er een kindgesprek ingepland worden.
- De baby's krijgen een kinderopvang dagboekje mee, wanneer zij bij De Bos-Hoek starten. Dit boekje gaat heen en weer, van de ouders naar de opvang en andersom. De pedagogisch professionals schrijven tot het kind één jaar wordt op elke opvang dag in het boekje. Er is ook ruimte voor overdracht van de ouders.
Vanaf 1 jaar wordt het dagritme bijgehouden in de KidsKconnect app. Daarnaast krijgen de kinderen vanaf één jaar een eigen map.
Hier proberen de pedagogisch professionals elke maand een verhaal in te schrijven.
Daarnaast worden hier alle (knutsel)werkjes van de kinderen in bewaard.
In het ouderportaal of op social media (met toestemming i.v.m. de AVG) worden ook zo nu en dan foto's van de belevenissen van de kinderen geplaatst.
- Van de BSO kinderen wordt geen dagritme meer bijgehouden in de KidsKconnect app. Wel worden er regelmatig foto's geplaatst op social media of in de KidsKconnect app.
- Er wordt elke maand een nieuwsbrief naar de ouders gestuurd en wanneer er tussendoor belangrijke mededelingen zijn dan krijgen ouders hier bericht over.
- Er zijn thema gerelateerde educatieve middelen voor de ouders beschikbaar, zoals lesbrieven, boeken etc. Hiermee kunnen de ouders thuis aan de slag. De ouders kunnen hiervan leren, omdat ze mogelijk nieuwe ideeën opdoen, voor activiteiten die zij met hun kind kunnen doen, maar de kinderen leren er ook heel veel van. De materialen sluiten aan bij waar op dat moment bij De Bos-Hoek ook aan wordt gewerkt, bijvoorbeeld het Puk thema. Door herhaling slaat het kind de informatie beter op en leert het sneller.

- Er worden verschillende momenten georganiseerd; thema afsluitingen, inloopochtenden, opa/oma week, informatieve themabijeenkomsten; soms in samenwerking met externe partijen.

2.8.2 Privacy en contact met derden

De ouders hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle (in vertrouwen) gegeven informatie. Er wordt met ouders overlegd en er moet toestemming verkregen worden, wanneer het nodig blijkt dat er contact plaats gaat vinden tussen de opvang en een derden, zoals school of een hulpverlenende instantie; GGD, logopedie, het CJG. Er wordt door de pedagogisch professionals geen vertrouwelijke informatie over de kinderen en/of ouders aan andere kinderen, ouders en collega's (anders dan koppel collega) gegeven.

Op het kinderdagverblijf en de peuteropvang komt twee keer per jaar de logopedist langs. Tijdens dit bezoek vindt er overleg plaats tussen de leidinggevende en de logopedist. Ook zullen zij langs alle groepen lopen om nog eventueel kinderen te bespreken en vragen te stellen.

2.9 Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

De Vroegschoolse educatie is gericht op kinderen in de kleuterklassen (t/m gr. 3) van het basisonderwijs. Voorschoolse educatie (VE) wordt voorafgaand aan de schoolperiode aangeboden aan kinderen van 0-4 jaar, in peuteropvang en kinderdagverblijven. VE is een manier van werken binnen de kinderopvang waarbij je bewust de verschillende ontwikkelingsgebieden van de kinderen stimuleert door middel van spel en activiteiten.

Bij kinderopvang De Bos-Hoek vinden we het van groot belang om ontwikkelingsgericht met de kinderen aan de slag te gaan. Door bij ons in de opvang bewust alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren krijgen kinderen een betere start op de basisschool en vergroten we hun kans op een goede schoolloopbaan.

De Bos-Hoek is een gesubsidieerde VE-locatie. De gemeente Rotterdam zet deze subsidie in met het doel de peuters op een spelenderwijze manier voor te bereiden op de basisschool, zodat er een goede start gemaakt kan worden.

Ieder kind tussen de twee en vier jaar heeft recht op acht uur opvang per week verdeeld over twee dagdelen, 40 weken per jaar. Kinderen tussen de twee en vier jaar met een indicatie Extra Spelen en Leren en/of Gelijke Kansen afgegeven door het CJG, ontvangen automatisch bij de leeftijd van 2 ½ jaar acht uur per week extra VE opvang verdeeld over vier dagdelen, 40 weken per jaar. Bij de hele dagopvang is dit 12 uur per week verdeeld over gemiddeld twee dagen per week van zes uur. Deze extra uren worden gesubsidieerd door de gemeente Rotterdam. De ouderbijdrage wordt berekend op werkende en niet werkende ouders.

2.9.1 Opbrengstgericht werken

Zoals al eerder in dit pedagogisch beleidsplan vermeld is, werkt kinderopvang De Bos-Hoek met het VE-programma Uk en Puk. Uk en Puk is een totaalprogramma om de ontwikkeling van de kinderen spelenderwijs te stimuleren, als voorbereiding op de basisschool. Het programma gaat in op de spraak-en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden, motorische en zintuiglijke vaardigheden en er wordt een start gemaakt met de stimulering van de rekenprikkel.



Vanaf de babyleeftijd wordt er al een start gemaakt met het programma. De peuters op de peutergroep zijn er dagelijks volop mee bezig. Ze spelen, ontdekken, groeien en bewegen samen met Puk en hebben er met hem echt een 'vriendje' bij.

Doordat Uk en Puk nauw ingaat op de verschillende ontwikkelingsgebieden, is dit programma een goede aansluiting op de doorgaande leerlijn van de basisschool; de SLO-doelen. De ontwikkeling van de kinderen, gerelateerd aan de SLO-doelen, wordt in de gaten gehouden door middel van observaties. Hiervoor zet De Bos-Hoek het kind-volsysteem van KIIJK! in. Minimaal twee keer per jaar wordt de ontwikkeling van de kinderen geregistreerd. Mochten er opvallendheden in het welbevinden en/of ontwikkeling van het kind zijn, dan zullen er jaarlijks meer observaties uitgevoerd worden. Bij kinderen met een VE-indicatie wordt er om de drie maanden een observatie gemaakt. Op die manier kan er dan ook begeleiding gegeven worden, aangepast op de individuele behoeften van het kind.

2.9.2 Kwalitatief werken

Om de kwaliteit op de groepen te waarborgen wordt er sinds de aanpassing van de Wet IKK per 1 januari 2019 gewerkt met een pedagogisch coach (op de groepen). De Bos-Hoek heeft drie pedagogisch coaches. De pedagogisch coaches staan vast, dan wel incidenteel op de groepen. De pedagogisch coach werkt nauw samen met de pedagogisch professionals op de groepen, hierdoor wordt er samen aan de kwaliteit gewerkt.

Vanaf januari 2021 wordt er video-interactie begeleiding aan de medewerkers gegeven, om de kwaliteit op de groepen hoog te houden. Door middel van de video-interactiebegeleiding krijgen de vaardigheden en deskundigheid van de medewerkers aandacht, wat de pedagogische kwaliteit op de groepen moet bevorderen.

De medewerkers hebben de Uk & Puk training gevolgd, wat hen bekwaam maakt om met het VVE-programma te werken. Er worden herhaalcursussen gedaan om bekwaam te blijven.

Er is een opleidingsplan geschreven en deze wordt jaarlijks geüpdatet. Dit opleidingsplan wordt opgesteld aan de hand van verplichtingen vanuit de wet, maar ook vanuit de behoeften van de pedagogisch professionals.

Gedurende de individuele coachingsgesprekken wordt er aan de hand van een Persoonlijk OntwikkelingsPlan (POP) gekeken naar wat de medewerkers verder graag in hun loopbaan nog willen bereiken. Op die manier wordt er gewerkt aan een continue ontwikkeling.

2.9.3 Doorgaande leerlijn en samenwerking met scholen/instanties

Voor kinderopvang De Bos-Hoek is de samenwerking met scholen van groot belang.

Twee keer per jaar wordt er een scholenoverleg gepland. Het scholenoverleg wordt geleid door een medewerker van het Centrum Jeugd en Gezin Rijnmond. Bij dit overleg zijn naast een medewerker van het CJG, de scholen uit Hoek van Holland en andere instanties, zoals het wijkteam en de gezinsspecialist aanwezig.

Tijdens het overleg worden belangrijke thema's besproken en er wordt geëvalueerd hoe de samenwerking met de scholen verloopt. Daar waar nodig zullen verbeteringen doorgevoerd worden.

Er vindt een warme overdracht plaats bij de overgang van het kinderdagverblijf naar de basisschool. Daarnaast vindt er tussendoor overleg tussen De Bos-Hoek en de basisschool; internbegeleider plaats, mocht dit nodig zijn.

Voor overige samenwerkingen wordt u doorverwezen naar paragraaf 2.8.2 en 3.7.

2.10 Dagindeling kinderdagverblijf en peutergroep

In de dagindeling wordt zoveel mogelijk structuur aangeboden. Op die manier wordt de situatie een stuk vertrouwder en voorspelbaarder voor de kinderen. De kinderen die al wat ouder zijn kunnen vaak al vertellen wat er komen gaat. Er zal weleens afgeweken worden van het schema, wanneer er bijzondere activiteiten worden gedaan.

Voor de baby's geldt dat er bijna geen dagprogramma wordt gehanteerd. Er wordt op het ritme van de baby ingespeeld en pas later zal het kind meer in het dagritme van de andere kinderen komen.

07:00u-09:00u	(KDV & peutergroep dagopvang) Binnenkomst kinderen. Er is tijd voor vrij spel of er wordt een activiteit aan tafel gedaan.
08:15-08:30u	(Peutergroep ochtendopvang) Binnenkomst peuters.
09:00u-09:30u	Opruimen en er wordt een groepsactiviteit in de kleine of grote groep gedaan.
09:30u-10:00u	Fruit eten en drinken. En daarna mogen de kinderen een voor een naar de wc/potje of worden verschoond.
10:00u-10:30u	Verschoenen en eventueel slapen.
10:30u-11:15u	Activiteit binnen of (buiten)spelen.
11:15u-11:30u	Opruimen en aan tafel.
11:30u-12:50u	Eten en drinken. Naar het toilet gaan of verschoenen. De kinderen die halve dagopvang hebben, worden gehaald/gebracht tussen 12:30u- 13:00u.
12:00-12:15u	De peuters van de ochtend opvang worden opgehaald en eten niet op de opvang.
12:50u-15:00u	Slapen, rusten of een rustige activiteit.

15:00u-16:00u	Verschoenen, aankleden en siroop/water drinken met snackbord, bijvoorbeeld: paprika, komkommer, appel, rozijnen. Er kan ook gekozen worden voor een kaakje, soepstengel.
16:00u-16:30u	Activiteit binnen of (buiten)spelen.
16:30u-17:00u	Speelgoed opruimen, verschoenen, siroop/water drinken en nog iets kleins eten (rijstwafel, soepstengel, rozijnen etc). Ouders met vaste uren kunnen hun kind vanaf 16:30u op komen halen. (Eerder ophalen is altijd bespreekbaar).
17:00u-18:00u	Buitenspelen, of binnenspelen aan tafel met duplo, klei etc.

2.10.1 Wachtmomenten

In het schema is terug te zien dat er gedurende de dag verschillende wachtmomenten, tafelmomenten en overgangsmomenten zijn. Wachten hoort erbij en dit moeten de kinderen ook leren, maar de dreumes en peuter heeft nog maar een korte spanningsboog. We leren de kinderen dat zij op hun beurt moeten wachten, maar verkleinen de wachtmomenten.

Deze wachtmomenten verkleinen we door, bij een volle groep, de verschoon- en aankleedmomenten, zoals bij het naar buiten gaan, samen te doen. Er zal meer rust binnen de groep zijn, doordat de kinderen ook minder onrustig worden van het wachten.

Na het eten wordt wel gezorgd dat koelkastproducten alvast in de koelkast worden gezet en de vaat in de keuken staat. Vervolgens verschoenen de pedagogisch professionals de kinderen samen. Hierna heeft de vroege dienst de tijd om schoon te maken in het lokaal en de late dienst leest bijvoorbeeld nog een boekje met de kinderen en brengt de kinderen naar bed.

2.10.2 Voedingsmomenten baby's

Voor de baby's die een fruithap krijgen, worden dagelijks verse fruithappen gemaakt. Wanneer u wilt dat uw kind zijn groente bij De Bos-Hoek eet, kunt u een potje groente meegeven.

Na 17:00u worden er in principe geen flessen en groentehappen meer gegeven. De eerste pedagogisch professionals gaan dan naar huis toe. Hierdoor kan het zijn dat de drukte het niet toelaat om de baby nog te eten te geven. Er kunnen zich uitzonderlijke situaties voordoen, er kan dan overlegd worden met de pedagogisch professional van de groep.

2.11 Binnen activiteiten

Gedurende de dag is er altijd ruimte en tijd voor een activiteit. We zien deze activiteiten als een leuke bezigheid, maar ook als ontwikkelingsstimulans. Bij het doen van activiteiten wordt er soms een bepaald ontwikkelingsgebied uitgekozen om extra te stimuleren, maar vaak komen meerdere ontwikkelingsgebieden in een activiteit aan bod.

Bij het doen van activiteiten heeft de pedagogisch professional altijd een bepaald doel voor ogen. Een activiteit kan gekoppeld zijn aan een bepaald thema, maar het kan ook zo zijn dat het kind een vel papier krijgt met verf en zijn fantasie mag gebruiken.

De pedagogisch professionals hebben altijd een actieve rol in een activiteit, maar wij vinden het juist ook heel belangrijk dat de kinderen zelf en met andere kinderen spelen en zo hun sociale vaardigheden verder ontwikkelen. De pedagogisch professional zal de kinderen begeleiden in hun activiteit en soms zichzelf juist wel actief betrekken in de activiteit.

Wanneer er groepsactiviteiten gedaan worden, mogen kinderen ook weleens zeggen, “ik doe even niet mee”. Bij activiteiten als knutselen wordt er ook naar de kinderen geluisterd, als zij bijvoorbeeld met een kwast willen verven in plaats van met hun vingers, dan moeten zij deze ruimte wel krijgen.

Iedere zes weken staat er ook een Puk-thema centraal. Dit is het VE programma waarmee gewerkt wordt. Het thema dat uitgekozen wordt, past bij de tijd van jaar. Daarnaast kan het thema gekoppeld zijn aan een gebeurtenis, zoals: “Hoera, een baby” als er een collega zwanger of bevallen is. Deze thema’s worden aangekondigd, zodat de ouders weten aan welk thema er de komende tijd gewerkt wordt.

2.12 Buiten activiteiten/uitstapjes

Buiten mogen de kinderen ook vrij spelen of worden er activiteiten met de kinderen gedaan. Aan het kinderdagverblijf grenst een ruime buitenplaats. Voor de babygroepen is een afgebakend deel waar zij kunnen spelen. Op de rest van het plein kunnen de dreumesen en peuters rennen, fietsen, in de zandbak spelen, met een bal spelen of lekker even zitten. Aan de 0-4 groepen grenst een overdekte buitenplaats. Ook hier wordt gebruik van gemaakt. Daarnaast zitten het bos, het strand en verschillende speeltuinen op loopafstand. Er worden dus regelmatig wandelingen met de kinderen gemaakt naar deze plekken.

2.13 Slaapbeleid

Iedere groep heeft zijn eigen slaapkamer. De slaapkamers grenzen aan de groepen.

Voor baby’s wordt bij het slapen het ritme van thuis gevolgd. Dit ritme verschilt per kind en daar wordt op het kinderdagverblijf rekening mee gehouden. Naarmate de kinderen ouder worden, ontstaat er een groepsritme. Alle kinderen gaan dan tegelijk naar bed. Of en hoe lang de kinderen ’s middags slapen wordt regelmatig met de ouders van het individuele kind besproken.

De slaapkamers zijn allemaal voorzien van ergonomische bedden duo-slapers. Hierin slaapt een kind boven en een kind beneden. Kinderen tot 1,5 jaar slapen boven (in een slaapzak) en de andere kinderen slapen beneden (in een slaapzak of alleen onder een dekbed). De bedden worden kort opgemaakt en kinderen worden met hun voeten tegen de onderkant van het bed neergelegd.

Kinderen die niet meer hoeven te slapen, rusten op een stretcher of doen een rustige activiteit aan tafel.

De kinderen worden naar bed gebracht door de pedagogisch professionals. In eerste instantie kijkt de pedagogisch professional aan of de kinderen gelijk gaan slapen. Wanneer zij merkt dat kinderen het nodig hebben dat de pedagogisch professional nog even in de slaapkamer komt zitten, gaat ze bij de kinderen zitten totdat zij allemaal slapen. Daarna gaat zij terug naar de groep. De kinderen worden in de gaten gehouden via de babyfoon, waar een camera op zit. Op ieder bed staat een camera gericht.

Kinderen die huilen worden meteen uit bed gehaald, zodat de kinderen die nog wel slapen zo rustig verder kunnen slapen.

Alle kinderen hebben hun eigen bedje en de bedden worden op een vast afgesproken moment in de week verschoond. Mocht het nodig zijn, dan wordt het bed tussendoor al verschoond.

Iedere dag worden de ramen van de slaapkamers opengezet om te ventileren. De temperatuur in de slaapkamer zal tussen de 16 en 18 graden zijn. In de zomer worden er maatregelen genomen om de temperatuur zoveel mogelijk op peil te houden (zie hiervoor het hitte protocol).

2.14 (Mid)dagindeling buitenschoolse opvang

Op de BSO vinden we het belangrijk dat we een ongedwongen, vrije sfeer creëren. Het is immers de vrije tijd van de kinderen. Daarnaast vinden we het belangrijk om vorm te geven aan kinderparticipatie; de kinderen een stem geven en betrekken bij het aanbod: dat de kinderen zelf keuzes en plannen leren maken. De kinderen mogen daarom zelf invulling geven aan de activiteit die ze willen doen en met wie ze dit willen doen. We letten er hierbij wel op dat alle kinderen de kans krijgen om mee te doen en dat er geen kinderen worden buitengesloten.

In het belang van de kinderparticipatie krijgen de kinderen verder een stem bij het opstellen van de groepsregels. Na de zomer- en kerstvakantie wordt er extra aandacht besteed aan het opstellen van de regels, tijdens de gouden- en zilverenweken. Deze weken zijn gericht op de groepsvorming.

Er zijn momenten dat er groepsactiviteiten gedaan worden. We vinden het leuk als alle kinderen meedoen, maar mocht een kind echt niet willen dan krijgt het kind de ruimte om dit aan te geven.

Eet-drink momenten vinden altijd met de gehele groep plaats. Dit wordt gezien als groepsmoment en ook een gezellig moment om met elkaar een schooldag, het weekend of de vakantie te bespreken.

Tijdens vakanties is er altijd een vakantieplanning. Ook hierin wordt de kinderen veel vrijheid geboden, maar er zijn ook activiteiten die in groepsverband gedaan worden.

Er zijn kinderen die naar een sport- of activiteit gaan tijdens de BSO (mid)dag. Deze kinderen komen later binnen of gaan eerder weg.

Deel 3 Kwaliteitseisen in de opvang

3.1 Wet- en regelgeving

De kwaliteit van de kinderopvang wordt geregeld in de Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen kinderopvang, een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) en een Ministeriële Regeling. De wet zegt dat de opvang verantwoorde kinderopvang aan moet bieden. Daar wordt onder verstaan dat de opvang bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving. In de AMvB en de Ministeriële Regeling staan specifieke regels omtrent kwaliteit beschreven.

Alle medewerkers binnen onze organisatie zijn in het bezit van een geldig diploma; (S)PW of een soortgelijke opleiding.

Per 1 januari 2019 is/zijn volgens de wet een pedagogisch coach(es)/beleidsmedewerker met een hbo-achtergrond in dienst.

Deze aanstelling is in het leven geroepen om de kwaliteit van de kinderopvang hoog te houden. Aan iedere pedagogisch professional is een coach gekoppeld. Bij deze coach kunnen de medewerkers terecht met vragen, knelpunten, opmerkingen etc. Samen wordt er gewerkt aan de persoonlijke groei van de medewerkers. Jaarlijks worden er een aantal gesprekken ingepland. Ook kunnen er op aanvraag nog extra gesprekken gevoerd worden.

Ook zijn de medewerkers in het bezit van een goedgekeurde VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) en zijn zij gekoppeld in het personenregister.

Tot slot zijn er altijd medewerkers aanwezig die een kinder- EHBO cursus hebben gevolgd en tenminste een medewerker die een BHV-cursus heeft gevolgd. Op die manier kan er hulp aan een kind geboden worden mocht er zich een incident voordoen en ingegrepen worden wanneer er een gevaarlijke situatie is ontstaan.

Er is een jaarlijkse herhaling van deze cursussen.

3.2 Beroepskracht kind-ratio

Kinderdagverblijf en peutergroep:

Volgens de wet moet de kinderopvang aantoonbaar aandacht besteden aan het aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdsgroep. Per 1 januari 2019 is er wijziging toegepast in het beroepskracht kind-ratio. Deze wijziging heeft als doel om beter aan te sluiten bij de ontwikkelingsfasen van de kinderen.

Voorheen mocht er één pedagogisch professional in haar eentje voor vier baby's zorgen. Per 1 januari 2019 is dat veranderd naar één pedagogisch professional op drie baby's.

In de meeste gevallen staan er twee pedagogisch professionals op de groep. Op dagen dat er veel baby's zijn kunnen er minder kinderen op de groep opgevangen worden. In dit geval wordt er een derde pedagogisch professional op de groep ingezet.

Buitenschoolse opvang:

Het aantal aanwezige pedagogisch professionals is afhankelijk van het aantal kinderen dat aanwezig is. In de leeftijdsgroep van 4-7 jaar mogen maximaal 10 kinderen per pedagogisch professional

opgevangen worden. In de leeftijdsgroep van 7-13 jaar is dit maximaal 12 kinderen per pedagogisch professional.

Bij kinderen van verschillende leeftijden in een groep moeten gemiddelden berekend worden voor de vaststelling van het aantal kinderen per pedagogisch professional. Het aantal kinderen in relatie tot een pedagogisch professional is de basis van de berekening.

Zoals eerder benoemd mag per 1 juli 2024 de groepsindeling ook gemaakt worden op basis van de behoeften en ontwikkeling van de kinderen. Hierbij kan rekening gehouden worden met de interesses, ontwikkelingsfasen en individuele behoeften van het kind.

De groepsindeling wordt bij De Bos-Hoek nog steeds gemaakt aan de hand van de BKR berekening, maar wanneer opvalt dat een kind beter in de ene groep past dan de andere, aan de hand van bovenstaande punten, dan zou het kunnen zijn dat een kind in een andere groep geplaatst wordt dan leeftijdsgenootjes. Dit wordt van tevoren kortgesloten met de ouders van het desbetreffende kind.

3.3 Stamgroepen, vaste gezichten criterium en drie-uursregeling

3.3.1 Stamgroepen en vaste gezichten criterium

Kinderopvang De Bos-Hoek biedt opvang aan kinderen in de leeftijd van acht weken tot 13 jaar. De kinderen worden ingedeeld in een vaste stamgroep. De stamgroep vormt een belangrijke basis voor de sociaal emotionele ontwikkeling van een kind. Op iedere groep staan drie vaste pedagogisch professionals. Hierdoor zal er altijd een bekend gezicht van het kind aanwezig zijn. Tenzij er zich (onvoorziene) omstandigheden voordoen, zoals ziekte of vakantie, waardoor het vaste gezicht niet aanwezig is. In zo'n geval wordt er wel altijd eerst gekeken of er een ander vast gezicht ingezet kan worden.

Het komt ook voor dat een kind extra komt of een dag geruild heeft, waardoor het kind de vaste pedagogisch professional niet ziet. Ouders geven van tevoren toestemming, voor de opvang op een andere groep. Doordat De Bos-Hoek een kleinschalige opvang is, zijn de meeste pedagogisch professionals bekend voor de kinderen. Dit biedt het kind een stukje veiligheid, wanneer het vaste gezicht niet aanwezig is, maar we streven er vanzelfsprekend naar dat zoveel mogelijk dezelfde gezichten op de groep zijn.

In en met de groep dragen wij zorg voor de emotionele veiligheid van de kinderen. De groep heeft een vaste samenstelling wat de veiligheid en de mogelijkheid om vertrouwt te raken met de kinderen in de groep vergroot.

De stamgroep wordt verlaten in onderstaande situaties:

- Wanneer een kind een leeftijd heeft bereikt dat het van stamgroep gaat veranderen en gaat kennismaken in de nieuwe groep;
- Wanneer er sprake is van een lage bezetting in de groep(en), bijvoorbeeld tijdens vakantieperioden of studiedagen;
- Wanneer er door de ouders extra opvang is aangevraagd en dit, rekening houdend met de BKR, niet in de stamgroep te realiseren is;
- Indien er niet direct plaats is op de aangevraagde dagen of een gedeelte daarvan, wordt dit bij de aanmelding met de ouders besproken. Op een dergelijk moment wordt de mogelijkheid

geboden om buiten de stamgroep om met de opvang te starten. Deze afwijking van de stamgroep en de duur daarvan worden in het contract vastgelegd;

- Bij het samen openen en sluiten aan het begin en het einde van de dag;
- Bij calamiteiten zoals bijvoorbeeld een eventuele ontruiming (Indien er van de stamgroep wordt afgeweken, behalve wanneer het een activiteit betreft, wordt dit vooraf aan de ouders kenbaar gemaakt en wordt ouders om toestemming gevraagd).

Voor de BSO zijn de regels in 2024 aangepast. Per 1 juli 2024 mag de groepsindeling gemaakt worden op basis van de behoeften en ontwikkeling van de kinderen. Hierbij kan rekening gehouden worden met de interesses, ontwikkelingsfasen en individuele behoeften van het kind.

De groepsindeling wordt nog steeds gemaakt aan de hand van de BKR berekening, maar wanneer opvalt dat een kind beter in de ene groep past dan de andere, aan de hand van bovenstaande punten, dan zou het kunnen zijn dat een kind in een andere groep geplaatst wordt dan leeftijdsgenootjes. Dit wordt van tevoren kortgesloten met de ouders van het desbetreffende kind.

3.3.2 Drie-uursregeling

Omdat De Bos-Hoek meer dan tien uur aaneengesloten opvang biedt per dag (namelijk elf uur), mag er drie uur per dag afgeweken worden van de beroepskracht-kindratio (BKR). Er wordt aan het begin en einde van de dag afgeweken van de BKR en wanneer de medewerkers tussen de middag met pauze gaan.

Kinderdagverblijf/peutergroep:

In principe gaat de pedagogisch professional die de vroege dienst draait om 13:00u met pauze. Echter vraagt de situatie er soms naar dat de medewerker nog op de groep nodig is. Zij gaat in dit geval later met pauze, omdat de kinderen in deze situatie voor gaan. We streven ernaar dat de maximale uitloop +/-15 minuten is. Vervolgens gaat de medewerker een uur met pauze.

Vanwege de pauzes van de medewerkers zijn er in tussen 13:00u en 15:00u minder medewerkers aanwezig, maar er is in ieder geval een medewerker per groep. De meeste kinderen liggen op bed of zijn aan het rusten in deze tijd. Waardoor het overzicht gewaarborgd wordt. Ook wanneer de kinderen vervolgens wakker worden en wij nog afwijken van de BKR, wordt gezorgd dat de situatie veilig en vertrouwd is voor de kinderen, want het kind blijft centraal staan. Ter ondersteuning is er altijd een tweede volwassen professional bij de locatie als achterwacht aanwezig.

Het kan voorkomen dat er groepen samenvoegen, wanneer het rustig is. Dit gebeurt ook weleens in de pauzes, wanneer er op een groep maar één medewerker staat.

Samenvoegen gebeurt wel altijd binnen de wettelijke eisen van de kinderopvang.

Buitenschoolse opvang:

In de vakanties wordt er afgeweken van de BKR.

Om 07:00u start de eerste pedagogisch professional: de vroege dienst. Om 7:30 of 8:00u komt er een collega bij: de late dienst. Op drukke dagen zal er tussen deze diensten in nog een pedagogisch professional bij komen. De ervaring is dat de meeste kinderen rond 08:30u komen. Daarom kan er een pedagogisch professional alleen beginnen.

Tussen de middag krijgen de pedagogisch professionals een een uur pauze. De medewerkers mogen niet alleen in het pand blijven, daarom gaan ze na elkaar met pauze of blijven ze gedurende hun pauze in het pand.

Om 17:00u/17:30u gaat de vroege dienst naar huis. Wanneer het laatste kind is opgehaald, gaat de late dienst naar huis.

Op schooldagen starten de pedagogisch professionals om 13:45u en is er tenminste één pedagogisch professional aanwezig tot 18:00u.

Er zijn dagen dat er niet veel kinderen opgevangen worden en er slechts een beroepskracht aanwezig hoeft te zijn op de BSO. In dat geval moet er een achterwacht beschikbaar zijn, die binnen 10 minuten aanwezig kan zijn. Er wordt op dat moment gebeld via de binnenlijn naar het kinderdagverblijf, de peutergroepen of kantoor. Een van de medewerkers kan snel ter plaatse zijn op de BSO.

3.4 Vierogenprincipe

Per 1 juli 2013 moet de kinderopvang voldoen aan het vierogenprincipe, met name voor kinderen tussen de 0-4 jaar. Dit betekent dat er altijd een tweede volwassene moet kunnen meekijken of luisteren. Voor kinderopvang De Bos-Hoek betekent dit de aanwezigheid van een medewerker van kantoor en soms een stagiaire (>18 jaar) onze vier ogen of oren. Er zullen te allen tijde twee beroepskrachten in het pand aanwezig zijn, die in het bezit zijn van een VOG.

Om zeven uur start er van elke stamgroep een pedagogisch professional. Totdat het drukker wordt, staan pedagogisch professionals van de babygroepen samen en van de peutergroepen samen. Wanneer het te druk wordt op de groep, gaan de groepen uit elkaar. In de tussentijd komen er steeds ouders om hun kind te brengen, dus staat de medewerker nooit lang alleen.

Medewerkers lopen ook regelmatig even heen en weer om te kijken of alles goed gaat. Daarnaast zijn de deuren voorzien van glas, zo is er een stukje transparantie op de groepen. De deuren op de toiletten blijven geopend als er hier kinderen zijn.

In de slaapruimtes van de kinderen wordt toezicht gehouden door verschillende pedagogisch professionals, zonder verstoring van de rust. De babyfoons met camera staat altijd aan. Op ieder bed is een babyfoon gericht, dus wanneer een pedagogisch professional een kindje op bed legt, is er ook toezicht. Stagiaires mogen nooit alleen een kind naar bed brengen. Daarnaast mogen zij nooit zonder toezicht een kind verschonen.

Tussen 13:00u en 15:00u is het pauze. De wakkere peuters rusten in ieder geval een uur en kunnen daarna een activiteit aan tafel doen. De medewerkers gaan in kleine groepjes maximaal een uur met pauze. Er blijven altijd meerdere medewerkers heen en weer lopen op alle groepen.

Vanaf 17:00u gaan de medewerkers die een vroege dienst hebben gedraaid naar huis. Collega's staan dan niet lang alleen op de groep, omdat ouders vanaf 16:30u weer in- en uitlopen en de groepen samenvoegen, wanneer het ratio dit toelaat. Wanneer er nog niet samengevoegd kan worden, loopt een collega regelmatig heen en weer. Zo is het toezicht weer gewaarborgd.

Ten aanzien van transparantie:

- Worden ramen en deuren niet dichtgeplakt met bijvoorbeeld aankondigingen of knutselwerkjes;
- Wordt het inrichtingsbeleid gevolgd. Dit betekent o.a. dat er hoekjes gecreëerd worden op kinderhoogte;
- Wordt er op de slaapkamers gewerkt met camera's en babyfoons, die ook aanstaan en beluisterd worden.

Tijdens uitstapjes:

- Gaan pedagogisch professionals (of een pedagogisch professional en volwassene) bij voorkeur minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen. Als de pedagogisch professional er alleen met een groepje kinderen op uit gaat, dan is dit een vaste pedagogisch professional, die werkzaam is op de locatie. Daarnaast bevindt zij zich in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is, bijvoorbeeld op de kinderboerderij.

Ten aanzien van een open aanspreekcultuur:

- Is de afspraak dat wij elkaar durven aanspreken. Hoe dit uitgevoerd wordt staat beschreven in het beleid "Intimiteit, seksualiteit en opvoeden". Dit beleid is in te zien op de locatie.
- Bij twijfel, niet pluis gevoelens of een onderbuikgevoel, kan naast een collega, ook Bianca worden benaderd.

Ten aanzien van signaleren:

- Is iedere pedagogisch professional op de hoogte van de meldcode kindermishandeling en zal deze indien mogelijk worden toegepast.
- Alle medewerkers zijn bekend met de protocollen.

3.5 Achterwachtregeling

Er wordt altijd gezorgd dat er minimaal twee medewerkers in het pand aanwezig zijn. Daarnaast hebben we een achterwachtregeling bij calamiteiten. Dit is een medewerker van kantoor of iemand van de groepsleiding. Dit houdt in dat er altijd iemand aanwezig is die de kinderen kan opvangen in geval van een noodsituatie. Wanneer er geen achterwacht bij De Bos-Hoek is, is er een volwassene bereikbaar, die binnen vijf minuten bij de opvang aanwezig kan zijn in het geval van een calamiteit.

3.6 De meldcode

Er is altijd een kans dat De Bos-Hoek te maken krijgt met signalen van kindermishandeling in de thuissituatie van het kind, een geweld- of zedendelict door een medewerker of seksueel grensoverschrijdend gedrag door kinderen op de opvang.

Hier moeten de medewerkers op een professionele manier mee omgaan.

Er is een protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag opgesteld. Dit protocol bestaat uit drie onderdelen.

- Deel 1: meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie;
- Deel 2: meld-, overleg- en aangifte plicht bij een vermoeden van een geweld- of zedendelict door een medewerker;

- Deel 3: grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

In het protocol 'Meldcode' zijn de stappen van de meldcode uitgewerkt.

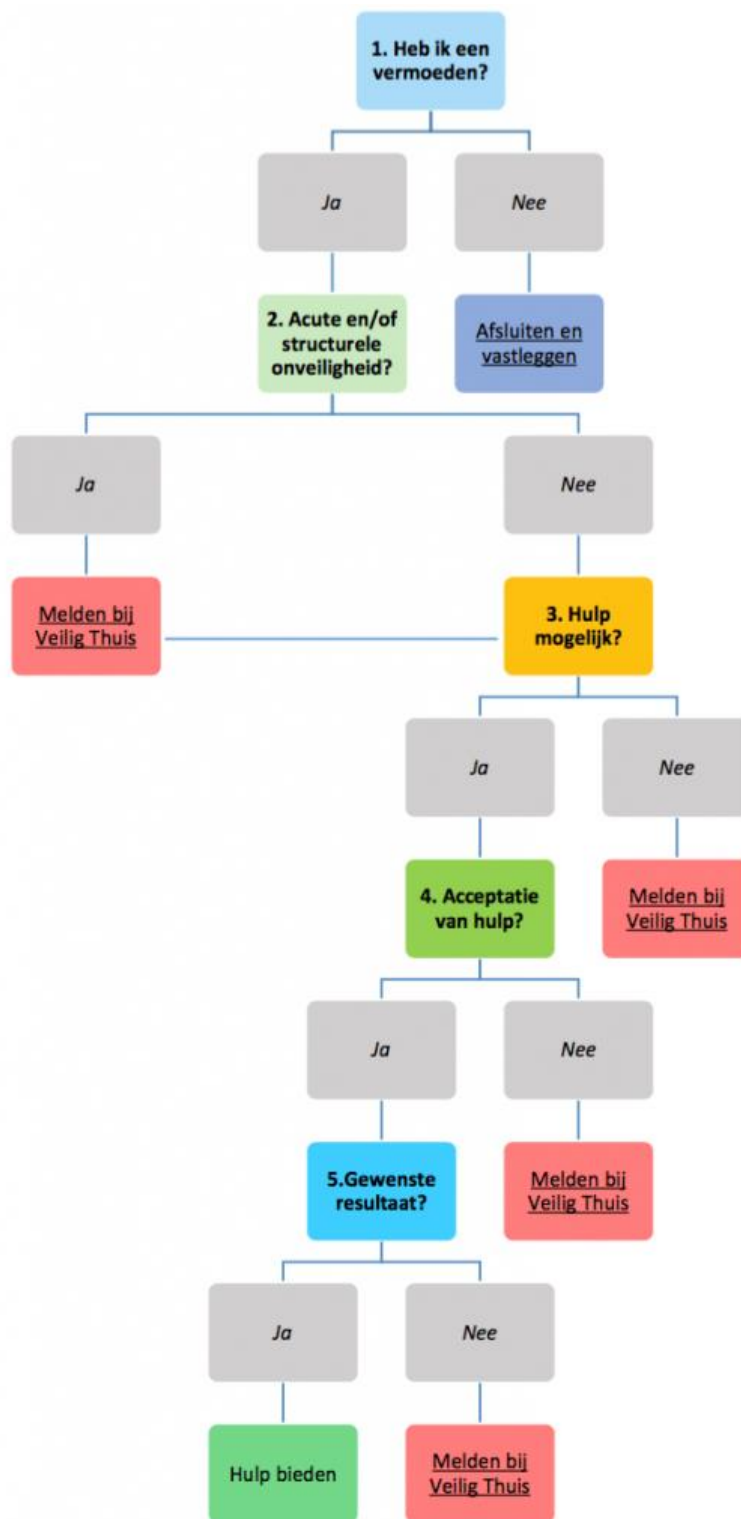
Per 2019 is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gewijzigd. De meldcode bestaat nog steeds uit 5 stappen, maar bij stap 4 en 5 moet de beroepskracht gebruik maken van het afwegingskader. Met behulp van dit kader moet de beroepskracht een afweging maken hoe ernstig de mishandeling is en beslissen of:

- 1. Melden noodzakelijk is of;
- 2. Er zelf passende en toereikende hulp geboden of georganiseerd kan worden.

Er zijn een aantal meldnormen opgesteld. In de volgende gevallen moet de beroepskracht te allen tijde een melding bij Veilig Thuis doen:

- **Meldnorm 1:** In alle gevallen van acute onveiligheid en/of structurele veiligheid en disclosure *"(We spreken van disclosure als slachtoffers, kinderen en/of volwassenen, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling, of zich hierover uiten zonder hulp te vragen)"* (Augeo Foundation, Movisie, Nederlands Jeugdinstituut, 2017).
- **Meldnorm 2:** In alle andere gevallen waarin de beroepskracht meent dat zij, gelet op de competenties, haar verantwoordelijkheden en haar professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- **Meldnorm 3:** Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling, constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

3.6.1 Het afwegingskader in beeld



(Plaisier, n.d.).

3.7 Samenwerking en ondersteuning

De pedagogisch professionals binnen De Bos-Hoek hebben onderling een nauwe samenwerking en ondersteunen elkaar, waar nodig. Dit doen zij door middel van: kind besprekingen, groepsbesprekingen, teambesprekingen, observaties, direct contact met leidinggevende. Ook werken wij samen met enkele externe instanties, te denken aan: GGD, CJG (Centrum van Jeugd en Gezin), wijkteam Hoek van Holland, basisscholen, cursus- en opleidingsscholen.

Daarnaast vindt er standaard twee keer per jaar een overleg met de logopedist plaats en indien nodig vaker.

Het kan soms van belang zijn om informatie te winnen bij externe instanties, bijvoorbeeld om een kind beter te kunnen ondersteunen. Hier zijn observaties en overleg met een duo collega aan vooraf gegaan. De pedagogisch professionals zijn de hele dag bezig met observeren. Wanneer een kind op de groep opvallend gedrag laat zien, wordt dit als eerst overlegd met de directe collega. Vervolgens zullen er gerichtere observaties plaatsvinden. De bevindingen zullen ook met de leidinggevende besproken worden, zodat er een plan opgesteld kan worden. Zo zal er een gesprek met de ouders gepland worden en wordt vanuit hier eventueel een plan van aanpak opgesteld.

Opvallend heden in de observaties kunnen zijn: achterstand in de motorische ontwikkeling of spraakontwikkeling. Bij geen vooruitgang of ernstige problemen worden de ouders van het kind geadviseerd om, in het geval van een spraakachterstand, de logopedist te raadplegen.

Wanneer er door De Bos-Hoek een achterstand in de spraak-taalontwikkeling en/of sociaal-emotionele ontwikkeling wordt geconstateerd, kunnen zij, in samenspraak met de ouders, een aanvraag 'extra spelen en leren', doen bij het CJG.

Verder kan bij ernstige problemen het consultatiebureau of het Centrum van Jeugd en Gezin geraadpleegd worden of de ouders kunnen hiernaar doorverwezen worden.

Bij zeer ernstige problemen, zoals een verdenking van kindermishandeling worden de stappen van de meldcode ingezet, zoals vermeld is in paragraaf 3.6.

3.8 Personeelsbeleid

Zoals te lezen is in dit beleidsplan, zijn de pedagogisch professionals van groot belang. Zonder hun inzet kan de organisatie niet bestaan. De pedagogisch professionals zijn de medeopvoeders van uw kind en hebben hierin een belangrijke taak te vervullen. Van hen wordt gevraagd dat zij zich sensitief en responsief naar de kinderen opstellen. Daarnaast moet er voldoende educatie aan de kinderen in de groep aangeboden worden, zodat de kinderen zich hierin verder kunnen ontwikkelen. Het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen wordt getoetst aan de hand van observaties.

Er worden per kwartaal groeps gesprekken gevoerd. De leidinggevende voert een gesprek met de pedagogisch professionals per groep. Tijdens dit gesprek worden kinderen besproken, maar wordt er ook ingegaan op de sfeer binnen de groep.

3.9 Inrichting groepsruimte

Een belangrijk criterium bij de inrichting van de groepsruimte is overzicht. Overzicht over de ruimte en daarmee de kinderen, is zowel voor de pedagogisch professionals als voor het (jonge) kind

belangrijk. Voor de jongste kinderen is het fijn als ze oogcontact met de pedagogisch professionals kunnen maken. Peuters hebben al wat meer behoefte om af en toe in een 'afgesloten' hoekje met elkaar te spelen. Bij de inrichting is rekening gehouden met deze behoeften van de kinderen. De ruimte is, o.a. door kleur en materiaalgebruik, aantrekkelijk voor de kinderen en nodigt uit tot spel.

In elke groep is in ieder geval het volgende aanwezig:

- Een kast met daarin, autootjes, poppetjes, dieren, blokken en boekjes om zelf te "lezen";
- Een poppenhoek met een keukentje, een tafel en stoeltjes;
- Een grote tafel, hieraan wordt gegeten en gedronken, maar hier mogen de kinderen ook knutselen, puzzelen, een spelletje doen etc.;
- Een hoge box, een hangmat (Kangoo) en wippertjes voor de baby's;
- Een box voor muziek;
- Bouwmateriaal;
- Duplo;
- Puzzels en spelletjes;
- Sensomotorische materialen;
- En natuurlijk lieve pedagogisch professionals.

Bij de BSO zijn de groepsruimten zijn zo ingericht dat er veel hoekjes zijn waar de kinderen kunnen spelen en zich eventueel even terug kunnen trekken. Per groepsruimte wordt er rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen. Zo is er een leeshoek, tv hoek, poppenhoek en bouwhoek, maar er staan ook verschillende tafels waaraan de kinderen kunnen knutselen, een spelletje kunnen spelen of huiswerk gemaakt kan worden. De verschillende mogelijkheden die de groepsruimten bieden zijn fijn voor de kinderen. Zo krijgen zij de mogelijkheid om even uit de rest van de groep te stappen en eigen keuzes te maken, zoals met een klein groepje een activiteit doen of even iets voor zichzelf te doen. Daarnaast is er een tafelfootbal/tennistafel aanwezig.

3.10 Inrichting buitenruimte

De buitenruimte is een groot plein met tegels. Er staat een grote schuur voor het buitenspeelgoed, zoals fietsen, loopwagens, ballen en blokken. Voor de baby's is er een afgebakend deel waar zij veilig kunnen liggen op een box kleed en spelen. Er kan ook nog een schaduwdoek boven het plein gehangen worden. Er staat een speelhuisje, een klimtoestel met glijbaan en een zandtafel op het plein en in de zomer kunnen de watertafels gevuld worden. De kinderen mogen vrij buitenspelen, maar er worden ook groepsactiviteiten aangeboden. Zoals een dansspel, een balspel of een ander bewegingsspelletje.

Daarnaast staan er picknicktafels op het plein waar in de zomer aan gegeten en gedronken wordt, maar waar ook activiteiten aan gedaan kunnen worden.

Wanneer er buiten gespeeld wordt, is er altijd toezicht van een of meerdere pedagogisch professionals.

Deel 4 Algemene zaken

4.1 Mentor

Vanaf 1 januari 2018 is de regel ingesteld dat ieder kind een mentor toegewezen moet krijgen. De mentor is een pedagogisch professional die werkt op de groep van uw kind.

4.1.1 De rol van de mentor

De mentor is het aanspreekpunt om de ontwikkeling en het welbevinden van uw kind te bespreken. Om de ontwikkeling van uw kind te kunnen volgen, moet de mentor uw kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van uw kind. De ouder wordt, voor de start van de opvang, schriftelijk op de hoogte gebracht wie de mentor van zijn kind is.

Ook is dit vermeld in de kindkaart van de KidsKonnnect ouderapp.

Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouder(s)).

4.1.1.2 Wisselen mentor

Omdat de mentor het kind goed moet leren kennen, is het niet wenselijk regelmatig van mentor te wisselen. We zullen er daarom ook voor zorgen dat dit tot een minimum beperkt wordt. Soms zal de overgang naar een andere mentor onvermijdelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan de wisseling van groep, zoals van de peuteropvang naar de bso of de wisseling van dagen.

4.2 Huisregels

4.2.1 Tijdig brengen en halen

Voor de veiligheid van de kinderen en omdat wij rekening moeten houden met de BKR is het van belang dat de kind-aantallen (op papier) kloppen. Het is daarom van belang dat de kinderen op de afgesproken tijd wordt gebracht/gehaald.

De kinderen kunnen gebracht en opgehaald worden bij hun groep. U neemt de ingang welke leidt naar de groep van uw kind. Er vindt overdracht bij de groep plaats, maar u mag ook altijd contact opnemen de groep van uw kind. Telefonisch of via de KidsKonnnect ouderapp.

Mocht iemand anders uw kind op komen halen, dan dient u vooraf aan de pedagogisch professional te melden wie uw kind op komt halen. Wanneer u niet heeft gemeld dat iemand anders uw kind op komt halen, dan kan het kind ook niet meegegeven worden. De pedagogisch professionals zoeken dan eerst contact met de ouders voordat het kind mee mag. Op het toestemmingsformulier of via toestemmingen in de ouderapp kunt u doorgeven door wie uw kind altijd opgehaald mag worden. Wel is het fijn als we van tevoren alsnog horen als iemand anders uw kind ophaalt.

4.2.2 Afmelden bij ziekte

Is uw kind ziek en blijft het thuis op de dag van de opvang, dan krijgen wij graag een afmelding voor 09:00u per telefoon of via de KidsKonnnect ouderapp.

4.2.3 Feestdagen

Op de algemeen erkende feestdagen is kinderopvang De Bos-Hoek gesloten. Daarnaast kan er een andere reden zijn waarom we een dag moeten sluiten, mocht dit zo zijn, dan krijgt u hier tijdig bericht van.

4.2.4 Vieringen

Er zijn een aantal vieringen waaraan wij aandacht besteden. Denk hierbij aan de verjaardagen van de kinderen of pedagogisch professionals, Pasen, Sinterklaas en Kerst.

4.2.4.1 Verjaardagen

De verjaardag van de kinderen vieren wij in de groep. Daarbij hoort natuurlijk een mooie feesthoed, op het kinderdagverblijf en de peuteropvang en een leuk cadeautje. Er wordt voor het kind gezongen en kinderen mogen trakteren. Dit is vrij aan de ouders. Denk hierbij wel aan een bescheiden, liefst gezonde traktatie.

4.2.4.2 Feestdagen

Er wordt op het kinderdagverblijf en de peuteropvang door alle kinderen een paasbakje gemaakt. Deze nemen de kinderen mee het plein op tijdens het zoeken van de paaseieren. De kinderen krijgen allemaal wat lekkers mee naar huis.

Gedurende de Sinterklaastijd worden er verschillende activiteiten op de groepen gedaan. Op het kinderdagverblijf en de peuteropvang mogen de kinderen een keer hun schoen zetten, waar zij iets lekkers in krijgen. Op de BSO is een Sinterklaasviering, zoals een bingo, disco en wie weet komen de Sint en zijn pieten ook nog langs.

In de week voor Kerst is er voor het kinderdagverblijf en de peuteropvang elke dag een kerstlunch. Tijdens deze lunch zeggen we een versje op en mogen de kinderen een kaarsje uitblazen. Bij het aanbieden van de lunch wordt rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen, allergieën, intoleranties en dieetwensen. Door de peutergroepen wordt er een kerstmusical georganiseerd. Spelenderwijs wordt deze musical gespeeld door de kinderen, onder begeleiding van hun pedagogisch professionals.

Op de BSO worden passende activiteiten georganiseerd rondom Kerst en oud en-nieuwjaar.

4.3 Oudercommissie

De Bos-Hoek beschikt over een oudercommissie, wat verplicht wordt gesteld vanuit de Wet kinderopvang. De oudercommissie dient als spreekbuis voor de ouders en denkt concreet mee over verschillende zaken. Denk hierbij aan het beleid, de hygiëne, de veiligheid van de kinderen, de sfeer binnen de organisatie, maar ook ouderbetrokkenheid en ouderavonden.

Het is ook mogelijk dat de oudercommissie ondersteuning biedt bij verschillende activiteiten.

De oudercommissie is altijd op zoek naar enthousiaste ouders die de commissie willen versterken.

4.4 Klachtenregeling

Gedurende de tijd dat uw kind naar De Bos-Hoek komt, kan het zijn dat u weleens niet tevreden bent over onze dienstverlening. Mocht dit voorkomen, dan horen wij dat graag zo snel mogelijk van u,

zodat we in een gezamenlijk overleg kunnen kijken wat we hieraan kunnen doen. U kunt ook direct de geschillencommissie inschakelen zonder dit met de opvang te overleggen.

Kinderopvang De Bos-Hoek is aangesloten bij de Stichting Geschillencommissies voor consumentenzaken. De geschillencommissie is een onafhankelijke en deskundige commissie, die speciaal in het leven is geroepen om klachten te behandelen over kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, gastouderopvang of peuterspeelzalen. Zie www.degeschillencommissie.nl

Kinderopvang De Bos-Hoek kent een interne en een externe klachtenregeling. Omdat kinderopvang De Bos-Hoek is aangesloten bij het bovengenoemde klachtenbureau hebben wij binnen de opvang geen officiële klachtencommissie. De interne klachtenregeling is een aanvulling van De Bos-Hoek op de wettelijke regelingen. Het uitgangspunt van interne regeling is, dat we problemen daar willen oplossen waar ze ontstaan. Als u niet tevreden bent, is de kwaliteit van de opvang in het geding. Uw klacht biedt ons dan ook de kans om de kwaliteit van onze diensten te verbeteren daar waar nodig is. Als kinderopvang hopen we dat u in de eerste plaats de interne klachtenregeling volgt om zo direct en zo snel mogelijk tot het verhelpen van uw klacht te kunnen komen. U kunt het reglement desgewenst opvragen bij De Bos-Hoek.

4.5 Leerplek

Onze organisatie is aangesloten bij Calibris, als leerbedrijf voor stagiaires Pedagogisch professional-niveau 3 en niveau 4 en Helpende Welzijn niveau 2. Zij worden begeleid op de werkvloer door de pedagogisch professional die op de groep staat. Dit gebeurt uiteraard uiterst bekwaam. Deze stagiaires worden tenslotte mogelijk in de toekomst de pedagogisch professionals die voor uw kind gaan zorgen.

De begeleidende pedagogisch professional bepaalt de mate waarin de stagiaire zelfstandig ondersteunende taken uit mag voeren. Dit wordt bepaald op basis van haar eigen bevindingen, de bevindingen van de directie en informatie van de begeleider vanuit de opleiding.

De stagiaire niveau 3 of niveau 4, kan bijvoorbeeld ingezet worden voor het begeleiden van knutsel- of spelactiviteiten. In eerste instantie onder begeleiding van een pedagogisch professional en later, als zij voldoende ervaring heeft opgedaan, zelfstandig.

Bij de opleiding Helpende Welzijn niveau 2, zullen de taken meer huishoudelijk en ondersteunend zijn. Zij mogen bijvoorbeeld helpen met het klaarmaken van het fruit en het smeren van het brood.

De werkbegeleiders hebben intensief contact met de praktijkopleider. Deze heeft op haar beurt weer contact met de ROC's.

Tevens zijn alle stagiaires in het bezit van een geldige VOG.

Er is hooguit één stagiaire per groep, per dag aanwezig.

4.6 Inzet BBL-stagiaires en ZZP'ers

In een tijd waarin er een groot personeelstekort is, wil De Bos-Hoek voorkomen dat er geen medewerkers meer zijn die voor uw kind(eren) kunnen zorgen. In samenspraak met de oudercommissie is er daarom voor gekozen om binnen De Bos-Hoek BBL'ers op te leiden.

BBL staat voor Beroeps Begeleidende Leerweg. De medewerker wordt op de werkvloer begeleidt in haar leerproces en gaat daarnaast een dag in de week naar school.

De BBL-medewerker staat samen met een gediplomeerde medewerker op de groep. Naarmate de opleiding vordert zal de formatieve inzetbaarheid uitgebreid worden.

Daarnaast worden er sinds 2022⁴ ZZP'ers ingezet. Ook dit besluit is in samenspraak met de oudercommissie genomen. Voor De Bos-Hoek staat een vertrouwde, huiselijke sfeer voorop, daarom beperken we de inzet van ZZP'ers zoveel mogelijk. Voor ons is het belangrijk dat we ouders de opvang kunnen blijven bieden die ze van ons gewend zijn en we niet tot sluiting van groepen over hoeven te gaan.

4.7 GGD

De GGD controleert jaarlijks of de organisatie voldoet aan de kwaliteitseisen, zoals deze gesteld zijn in de Wet Kinderopvang en de bijbehorende beleidsregels kwaliteit kinderopvang. Deze jaarlijkse inspectie vindt onverwachts plaats door een toezichthouder van de GGD. Naar aanleiding hiervan, schrijft de GGD een inspectierapport dat naar alle ouders wordt gemaild, maar ook te downloaden is in het ouderportaal van KidsKonnnect.

4.8 Calamiteiten

Voor calamiteiten is binnen de organisatie een noodplattegrond aanwezig. Deze plattegrond hangt op verschillende plekken in het pand. De pedagogisch professionals zijn op de hoogte van de aanwezigheid van de noodplattegrond.

Binnen de organisatie zijn verschillende pedagogisch professionals aanwezig die in het bezit zijn van een BHV diploma en het overgrote deel van de medewerkers zijn in het bezit van een EHBO-diploma. Ieder jaar is er een herhalingscursus.

Jaarlijks vindt er een brandoefening plaats met de kinderen.

Het brandsysteem staat in verbinding met het systeem van de brandweer. Het ontruimingsplan hangt bij het brandmeldsysteem, deze kunt u te allen tijde inkijken.

Versiedatum	Januari 2026
Verantwoordelijke	Directie/Bestuur
Geldig tot	Januari 2027

⁴ Side note: in 2025 heeft het voormalig Satu/Dua geen ZZP'ers in hoeven zetten. Het Kompas maakt geen gebruik van de diensten van ZZP'ers.